Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. № 53 (7794). ● 19 март, 1982 йил ◆ ЖУМА ● Баҳоси 3 тийин.

ОРДЕНЛАР МУБОРАК

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ИЛҒОРЛАРИНИ СССР ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

1981 йилда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш бўйича план ҳамда социалистик мажбуриятларни бажаришдаги юксак кўрсаткичлари ва шавкатли меҳнати учун қуйидагилар мукофотлансин:

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

Азимов Баҳром — Тошкент районидаги Ильич номли колхоз бригадири.

Бобоқулов Бобоназар — Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз бригадири.

Норматова Фотима — Пискент районидаги «Гулистон» колхози сут соғувчиси.

Примқулов Жумақул — Оққўрғон районидаги Ҳамид Олимжон номли колхоз бригадири.

Ўринбоев Наби — Ғалаба районидаги Свердлов номли колхоз бригадири.

Эрназаров Турсунбой — Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхози директори.

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНИ БИЛАН

Отахонов Бобохон — Бекобод районидаги «Далварзин» совхози бригадири.

Болтабоева Санам Жўраевна — Бекобод районидаги «Коммунизм» колхози аъзоси.

Давронова Тошбуви — Оҳангарон районидаги «Оҳангарон» совхози бригадири.

Зоирхўжаев Нўъмон — Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз бригадири.

Зокирова Раҳима — Тошкент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхози пиллачиси.

Зародин Сергей Степанович — Орджоникидзе районидаги «Қибрай» совхоз-заводининг бош агрономи.

Қодиров Абдухолиқ — Ғалаба районидаги «Ленинград» колхози раиси.

Қорабоева Бибисора — Коммунистик районидаги «Ўзбекистон» колхози аъзоси.

Нуриддинов Шавкат Сулаймонович — Калинин районидаги «Қорасув» совхози бригадири.

Шералиева Мастон — Тошкент районидаги Ленин номли колхоз бригадири.

Ширинов Баттол — Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхози бригадири.

(Давоми бор).

Л. И. БРЕЖНЕВГА ЛАОСНИНГ ОЛИЙ МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

Лаос Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Лаос Халқ Демократик Республикасининг Бош министри Кейсон Фомвихан 18 март куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневга ЛХДРнинг олий мукофоти — «Миллат олтин медали»ни топширди.

Мукофотни топшириш пайтида Ю. В. Андропов, М. С. Горбачев, В. В. Гришин, А. А. Громико, Н. А. Тихонов, К. У. Черненко, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. В. Русаков ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

Залда КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов, Г. Э. Цуканов, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг биринчи ўринбосари К. М. Боголюбов бор эдилар.

Лаос томонидан ЛХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ЛХРП Марказий Комитетининг секретари С. Ловансай, ЛХДРнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили В. Сайсана, бошқа лаослик ўртоқлар ҳозир бўлдилар.

Мукофотни топшириш чоғида ўртоқ К. Фомвихан нутқ сўзлади.

Ўртоқ К. ФОМВИХАН нутқи

Ҳурматли ва азиз Леонид Ильич Брежнев!

Лаос Халқ революцион партияси Марказий Комитети, Олий халқ мажлиси, Министрлар Совети ва бутун Лаос халқи номидан Лаос Халқ Демократик Республикасининг олий мукофоти — «Миллат олтин медали»ни Сизга алоҳида қувонч туйғуси билан топшираман, туғилган кунингизнинг 75 йиллиги муносабати билан шу мукофотга сазовор бўлган эдингиз.

Лаос Халқ революцион партияси ва ҳукумати Сизни шу мукофот билан тақдирлар эканлар, Сизнинг атоқли Совет партия ва давлат раҳбари, таниқли халқаро арбоб сифатидаги ҳақиқатан ҳам улуғ хизматларингизни юксак баҳолайдилар. Сиз бутун куч ва қобилиятингизни улуғ марксизм-ленинизм идеаллари учун, коммунизм иши, совет халқининг бахт-саодати учун, социалистик ҳамдўстликни мустаҳкамлаш, халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун курашга сарфлаб келяпсиз. Айни вақтда бу мукофот Лаос коммунистлари ва бутун халқининг улуғ дўсти бўлган Сизга, бизнинг революциямиз учун. Совет Иттифоқи билан Лаос Халқ Демократик Республикаси ўртасидаги қардошларча дўстликни, ҳар томонлама самарали ҳамкорликни ва алоқаларни мустаҳкамлаш учун кўп иш қилаётган инсонга чуқур ҳурмат, муҳаббат ва самимий миннатдорчилик изҳори ҳамдир.

Азиз Леонид Ильич Брежнев!

Шу ажойиб имкониятдан фойдаланиб, Сизни яна бир бор сидқидилдан табриклашга ва Сизга бахт-саодат, сиҳат-саломатлик, узоқ умр ҳамда ҳурматли Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг, Ватанингизнинг ва улуғ совет халқининг фаровонлиги йўлидаги масъулиятли фаолиятингизда янги, янада буюк ютуқлар тилашга ижозат бергайсиз. Халқларнинг тинчлик, миллий мустақиллик, демократия ва социализм учун кураши ишига янада кўпроқ ҳисса қўшишингизга тилакдошмиз.

Совет халқига 1982 йил планини муваффақиятли равишда тўла ва ошириб бажаришини, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 60 йиллигини янги ютуқлар билан кутиб олишини тилаймиз.

Қардошларча Лаос — Совет дўстлиги ва ҳамкорлиги доимо ривожланиб, мустаҳкамланаверсин.

* * *

Сўнгра ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқ Кейсон!

Ҳурматли ўртоқлар!

Қардош Лаоснинг юксак мукофоти учун чин кўнгилдан ташаккур билдираман. Ўрток Кейсон, бу ерда бизнинг партиямиз ва мамлакатимиз тўғрисида айтган яхши сўзларингиз учун сизга раҳмат.

Совет ва Лаос халқларининг дўстлигини, мамлакатларимиз коммунистлари ўртасидаги қардошларча алоқаларни мустаҳкамлашга менинг шахсан қўшган ҳиссамга келганда шундай демоқчиман: пролетар, социалистик интернационализмга садоқат ҳар бир совет коммунисти учун бўлгани каби мен учун ҳам улуғ Лениннинг энг азиз васиятларидан бири бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Биз жўшқин, аммо хайратомуз маросқли даврда яшаб турибмиз. Олижаноб социалистик идеаллар чегара нималигини билмаслигини ўз кўзимиз билан кўриб турибмиз, бу ғоялар халқларни ўзаро яқинлаштиришга қандай кўмаклашаётганлигини кўриб турибмиз. Давлатлар ўртасидаги янги чинакам тенг ҳуқуқли ва дўстона муносабатлар ўрнатилишида бевосита қатнашиш коммунист учун катта бахтдир.

Лаосдаги зафарли революция мамлакат халқи олдида социалистик истиқбол очиб берганига атиги олти йил бўлди. Шу вақт ичида сизлар кўп иш қилишга улгурдингиз.

Халқ ҳокимияти янада мустаҳкамланди. Шоли ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш кўпаймоқда. Саноат корхоналари қад кўтармоқда. Мамлакатнинг бой ресурслари хўжалик оборотига тўлиқроқ жалб этилиши учун аста-секин шарт-шароит яратилмоқда. Совет — Лаос алоқаларининг кенгайиши Лаос халқи учун унинг бунёдкорлик ишларида сезиларли кўмак бераётганлиги ҳам бизни қувонтиради.

Лаос Халқ революцион партияси социализм негизлари қурилишига комил ишонч билан раҳбарлик қилмоқда. У революция ғалабаларини ҳимоя қилиш йўлида миллатни бирлаштирмоқда. Унинг сиёсати республиканинг халқаро позицияларини мустаҳкамламоқда. Лаоснинг қўшни қардош мамлакатлар билан мустаҳкам иттифоқи Жануби-Шарқий Осиёда тинчлик ва барқарорликни қарор топтиришнинг таъсирчан омили бўлиб қолди.

Ўртоқлар, комил ишонч билан айтиш мумкинки, барча соҳаларда партияларимиз ва мамлакатларимизнинг ҳамкорлиги олдида яхши истиқболлар очилмоқда.

Бугун лаослик дўстларнинг фахрли мукофотини қабул қилиб олар эканман, шу ҳамкорликни ривожлантиришга кўмаклашишни ўз бурчим деб ва шарафли иш деб ҳисоблаётганлигимни айтиб ўтмоқчиман.

Лаос Халқ революцион партиясининг учинчи съездини муваффақиятли ўтказишингизга тилакдошман. Лаос халқига тинчлик ва социалистик қурилишда янгидан-янги ғалабалар тилайман.

* * *

К. Фомвихан ва Л. И. Брежнев ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Ҳозир бўлган кишилар ўртоқ Л. И. Брежневни унга ЛХДР олий мукофоти топширилганлиги билан самимий табрикладилар. Улар Леонид Ильичга иккала мамлакат партиялари ва халқлари ўртасидаги ҳамкорликни мустаҳкамлаш йўлида, социализм ва коммунизм олижаноб идеалларини турмушга татбиқ этиш йўлида янгидан-янги самарали фаолият тиладилар.

(ТАСС).

Л. И. БРЕЖНЕВ К. ФОМВИХАН билан учрашди

18 март куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг дўстлик визити билан Совет Иттифоқига келган Лаос Халқ революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Лаос Халқ Демократик Республикаси Бош министри Кейсон Фомвихан билан учрашуви бўлиб ўтди. Учрашувда Совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, Лаос томонидан ЛХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, партия Марказий Комитетининг секретари С. Ловансай, ЛХРП Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси И. Суриипхуми қатнашдилар.

Бўлиб ўтган суҳбат чоғида Л. И. Брежнев СССРни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг ҳозир КПСС ҳал этаётган энг муҳим проблемалари тўғрисида, совет халқининг куч-ғайратларини КПСС XXVI съезди белгилаб берган коммунистик қурилиш режаларини бажаришга сафарбар этаётган партиянинг фаолияти ҳақида гапириб берди.

К. Фомвихан ҳозирги вақтда коммунистлар, бутун Лаос халқи Лаос Халқ революцион партиясининг III съездини ўтказишга актив ҳозирлик кўраётганликлари тўғрисида ахборот берди, бу съезд ЛХДРда социализм асосларини қуришнинг янги омилларини ишлаб чиқиши лозимлигини айтди. Партия ўз сиёсатини ишлаб чиқиш вақтида, деб уқтирди у, социалистик қурилишнинг муштарак қонуниятларига, бу соҳада социалистик мамлакатлар орттирган тажрибага изчиллик билан таянмоқда, айни вақтда Лаоснинг ички ва ташқи шароитлари хусусиятларини синчиклаб ҳисобга олмоқда.

Л. И. Брежнев ва К. Фомвихан КПСС билан ЛХРПнинг, Совет Иттифоқи билан Лаоснинг ҳамкорлигини янада ривожлантириш ва чуқурлаштириш масалалари ҳусусида фикрлашиб олдилар. КПСС қардош Лаос билан мустаҳкам ҳамкорликни ҳар томонлама ривожлантириш йўлидан қатъият билан бораётганлигини ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаб ўтди. Ҳамкорлигимизнинг яхши, ишончли истиқболлари бор, деди у. Шу имкониятлардан яхшироқ фойдаланиш учун, жумладан СССР билан ЛХДРнинг шу беш йилликдаги халқ хўжалик планларини мувофиқлаштириб олиш чоғида белгиланган режаларни ўз вақтида ва тўла-тўкис рўёбга чиқаришга бутун куч-ғайратни сарфлаш муҳимдир.

К. Фомвихан қуйидагиларни таъкидлади: коммунистлар, бутун Лаос халқи Совет Иттифоқи, ВСР ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар билан қардошларча алоқаларни ривожлантиришни Лаосни социалистик негизда қайта қуришнинг туб вазифаларини ҳал этишда таъсирчан мадад, деб биладилар. ЛХДРда социализм негизларини қуриш ишида Совет Иттифоқи бераётган кўмакни К. Фомвихан юксак баҳолади.

Л. И. Брежнев ва К. Фомвихан ўртоқлар актуал халқаро масалаларга тўхталиб, ҳозир жаҳон халқларининг янги уруш хавфи йўлига мустаҳкам тўсиқ қўйишдан, халқаро кескинликнинг империализм ва реакция кучлари ғаламислиги натижасида янада кучайишини тўхтатишдан ҳам муҳимроқ вазифаси йўқ, деб таъкидладилар.

Шу жиҳатдан олганда, Жануби-Шарқий Осиёдаги вазиятни нормаллаштириш муҳим аҳамиятга эга бўлур эди. Лаоснинг Жануби-Шарқий Осиёни тинчлик ва барқарорлик зонасига айлантириш мақсадида Вьетнам ва Кампучия билан биргаликда бошлаган ташаббусларини Л. И. Брежнев қўллаб-қувватлади. Ҳинди-Хитойдаги уч мамлакат ташқи ишлар министрларининг яқинда Вьентьянда бўлиб ўтган конференциясида шу масала юзасидан киритилган янги таклифлар Совет Иттифоқида қўллаб-қувватланмоқда.

Кейсон Фомвихан КПССнинг принципиал ва изчил тинчликсевар ташқи сиёсати, СССРнинг янги жаҳон уруши хавфини тугатиш, қуролланиш пойгасини тўхтатиш, барча халқаро низоли масалаларни халқларнинг ялпи тинчлиги ва хавфсизлиги манфаатларини кўзлаб музокаралар йўли билан ҳал этиш соҳасидаги тинимсиз куч-ғайратлари тарихий аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. Шу муносабат билан у Л. И. Брежневнинг СССР касаба союзлари XVII съездидаги нутқида баён этилган янги ғоят муҳим таклифларни қўллаб-қувватлашини билдирди.

Л. И. Брежнев ва К. Фомвихан ўртоқларнинг учрашуви дўстлик, самимият ва тўла якдиллик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

МЕҲНАТКАШ ХАЛҚ МАНФААТИ ЙЎЛИДА

СССР КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ XVII СЪЕЗДИДА

17 мартда СССР касаба союзларининг съездида В. И. Ленин номидаги Иваново камволь комбинатининг тўқувчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **В. Н. Голубева** сўзга чиқиб, ўртоқ Л. И. Брежневга жаҳон касаба союзлари федерациясининг олтин медали топширилганлиги муносабати билан уни съезд делегатлари, мамлакатнинг миллионлаб меҳнаткашлари, бутун дунёдаги холис ниятли кишилар номидан самимий муборакбод этди.

В. Н. Голубева ўз нутқида илғор меҳнат методлари ва усулларини оммалаштириш проблемаларига кўп эътибор берди. Барча меҳнат коллективларида, деб таъкидлади нотиқ, мусобақа пешқадамлари, ўртоқлари учун яхши ўрнак кўрсатиб ишлаётган кишилар бор.

Черкасси область Христиновский районидаги «Россия» колхозининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Ф. Г. Береговой** колхоз ва совхозлардаги касаба союз комитетларининг роли ортиб бораётганлигини таъкидлаб, бугунги кунда улар бутун бир иқтисодий ва социал масалалар комплексини тобора муваффақиятли ҳал қилаётганликларини қайд этиб ўтди. Касаба союз активлари мусобақани моҳирлик билан уюштирмоқдалар. меҳнат шароитларини яхшилаш, уй-жой қурилишини ривожлантириш тўғрисида жон куйдирмоқдалар. Нотиқ қишлоқ хўжалик техникасини такомиллаштириш, қишлоқнинг буюртмаларини ўз вақтида ва сифатли бажариш зарурлигини таъкидлади.

СССР халқ артисти **М. А. Ульянов** совет санъати усталари номидан ўртоқ Л. И. Брежневни жаҳон касаба союзлари федерациясининг олий мукофоти билан самимий табриклади. Бу мукофот, деб таъкидлади у, кўп йиллар мобайнида тинчликни сақлаб қолиш ишига ғоят катта ҳисса қўшиб келаётган инсоннинг хизматларини ифода этади. Бу гал ҳам Леонид Ильич съездимиз минбарида туриб даҳшатли уруш жари ёқасидан орқага қайтишни дунёга таклиф этди. Баъзи телбалар инсониятни қайсарлик билан васвасаларча мана шу жар ёқасига бошламоқдалар. Шу ерда мана шу минбарда туриб дунёдаги барча кишиларга саҳийлик ва самимийлик таклиф қилинди: келинг, жуда даҳшатли маррадан чекинайлик — планетамизнинг мусаффо осмони остига ўтайлик, акс ҳолда кеч бўлади!

Сўнгра қишлоқдаги маданий оталиқ ишлари марказий комиссиясига бошчилик қилаётган делегат ҳозирги қишлоқ меҳнаткашларининг маънавий турмушини бойитиш проблемаларига тўхталиб ўтди. У эндиликда спектаклларнинг учтасидан бири қишлоқда кўрсатилаётганлигини айтди. Бироқ, биз ҳаммамиз қишлоқ меҳнаткашларининг ошиб кетган талаб-эҳтиёжларини қондирмоқ учун ҳали кўп ва астойдил меҳнат қилишимиз керак бўлади.

Машинасозлик ва приборсозлик ишчилари касаба союзи марказий комитетининг раиси **А. Я. Рибаков** тармоқ касаба союз ташкилотлари ва хўжалик раҳбарларининг топширилган ишнинг бажарилиши учун ҳар бир ходимнинг масъулият ҳиссини ошириш борасида биргаликда олиб борилаётган ишлари тўғрисида гапирди. Маҳсулот сифатини яхшилаш, барча турдаги ресурсларни қатъий тежаб-тергашни таъминлаш, меҳнат коллективлари, касаба союз активлари ҳал этаётган асосий масалалардир. Бугунги ишчи — завод ва фабрикадаги, цех ва бригададаги тежамкор, оқил хўжайиндир. Ташаббускорларнинг коллектив ҳиссаси туфайли тармоқда жаҳон стандартлари даражасида тайёрланган машиналар, станоклар, приборлар ишлаб чиқариш анча кўпайди, маҳсулот сифатини бошқариш комплекс системалари кенг жорий этилмоқда.

Ўзбекистон республика касаба союзлари Советининг раиси **Н. М. Маҳмудова** иш услуби ва методларини такомиллаштириш масалаларига тўхталиб; коллектив шартномалар ва уларнинг бажарилиши устидан назорат қилиб туриш катта аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтди. Ҳозирги шароитда, деди у, касаба союзлари ходимлари иқтисодий, социал-маданий, ҳуқуқ масалаларини яхши билибгина қолмай, шу билан бирга ташкил этиш, тарбиялаш, ишга ижодий ёндошиш маҳоратини ҳам эгаллашлари керак.

Кўмир саноати ишчилари касаба союзи марказий комитетининг раиси **М. А. Сребний** меҳнатни нормалаш ва ҳақ тўлаш системасини такомиллаштиришда тармоқ касаба союзлари ташкилотларининг иштироки тўғрисида гапирди. У меҳнат унумдорлигини оширишда маънавий ва моддий омилларнинг роли тобора ошаётганлигини уқтириб ўтди.

Калуга турбина заводининг бригада бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **А. Д. Круглов ўз нутқини меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада формасини жорий этиш масалаларига** қаратди. У корхона коллективида шу соҳада эришилган тажриба тўғрисида ҳикоя қилди. Бу корхонада барча ишчиларнинг 96 проценти бригада пудрати усулида меҳнат қилмоқда.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **Б. Н. Пастухов** социалистик мусобақа ёшларнинг ижодий активлигини ва ишдаги маҳоратини ривожлантириш учун катта имкониятлар яратишини таъкидлаб ўтди. Шу муносабат билан у меҳнат мусобақаси системасини такомиллаштиришга қаратилган бир қанча таклифларни илгари сурди.

Белоруссия республикаси касаба союзлари Совети раиси **Н. Н. Полозов** ишлаб чиқаришни кўпайтиришда, халқ истеъмол моллари турини ошириб, сифатини яхшилашда касаба союзлари ташкилотларининг иштироки тўғрисида гапирди. У шунингдек ташкилотчилик ишларини такомиллаштириш йўллари, меҳнаткашларни халқлар дўстлиги, совет ватанпарварлиги, социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш тўғрисида гапирди.

СССР ҳунар-техника таълими давлат комитетининг раиси **А. А. Булгаков** ҳунар-техника билим юртлари системасини такомиллаштириш йўлларига тўхталиб ўтди. Бўлажак ишчилар ўқиш давомида ўз касблари бўйича чуқур билим олиш билан бирга ғоявий жиҳатдан чиниқишлари, ҳаётга коммунистик жамиятнинг актив қурувчилари бўлиб қадам қўйишлари жуда муҳимдир.

Эркин немис касаба союзлари бирлашмаси марказий правлениесининг раиси **Гарри Тиш**, Чехословакия революцион касаба союзлари ҳаракати марказий кенгашининг раиси **Карел Гофман**, Умумҳиндистон касаба союзлари конгрессининг бош секретари **Индрожит Гупта**, Португалия меҳнаткашлар умумконфедерацияси — миллий интерсиндикал секретариати ижроия комиссиясининг мувофиқлаштирувчи бош секретари **Тейшейр да Силва Армандо** съездни табрикладилар. Улар СССР касаба союзларининг съезди совет халқи учунгина эмас, балки империализмга қарши, тинчликсевар ва революцион кучлар учун, бутун прогрессив ва демократик инсоният учун ҳам жуда катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидладилар.

Съезд делегатлари ва меҳмонларини пойтахт пионерлари ва мактаб ўқувчилари табрикладилар.

* * *

Касаба союзлари ривожланган социалистик жамиятнинг таъсирчан кучи, КПССнинг омма орасидаги мустаҳкам таянчи, бошқариш ва хўжалик юритиш мактаби, коммунизм мактабидир. СССР касаба союзларининг Москвада ўтаётган XVII съезди делегатлари — бутун мамлакатимиз меҳнат коллективларининг вакиллари совет кишиларининг беш йиллик тиғиз топшириқларини шараф билан бажариш, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини юксак меҳнат зафарлари билан нишонлаш, Ватан экономикасини янада ривожлантириш, унинг куч-қудратини ошириш, ҳар бир совет кишисининг фаровонлигини ўстириш учун барча ишларни амалга оширишга азму-қарор қилганликларини билдирмоқдалар.

Нотиқлар совет кишилари ўртоқ Л. И. Брежневнинг съездда сўзлаган нутқида қуролланиш пойгасини жиловлашга ялпи тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашга қаратилган янги тинчлик ташаббусларини маъқуллаб кутиб олганликларини таъкидлаб ўтдилар. Леонид Ильич Брежневнинг нутқига социалистик демократияни такомиллаштиришнинг, мамлакатни социал ва иқтисодий ривожлантиришнинг энг муҳим вазифаларини ҳал этишда касаба союзлар иштирокининг кенгайтирилган программаси деб, баҳо бермоқда.

18 март куни съездда ВЦСПС ва касаба союзлари Марказий ревизия комиссиясининг ҳисобот докладларини муҳокама қилиш давом эттирилди.

Темир йўл транспорти ва транспорт қурилиши ишчилари касаба союзи марказий комитетининг раиси **Н. И. Ковалев** ҳозирги пайтда мамлакат экономикасида энг муҳим тармоқлардан бири олдида турган вазифаларга тўхталиб ўтди. У йўлга чиққан бригадаларга хизмат кўрсатиш, транспортнинг барча тармоқлари хизматини яхшироқ ташкил этишга эътиборни кучайтириш зарурлигини уқтириб ўтди.

Ростов область Веселовский районидаги «Победа» колхозининг машинада сут соғиш оператори **С. В. Руденко** ўз нутқида касаба союз ташкилотларининг қишлоқдаги ишлари масалаларига асосий эътибор берди. У одамлар тўғрисида доимо ғамхўрлик қилинаётган жойларда улар яхши ишлаётганлигини таъкидлаб ўтди.

СССР меҳнат ва социал масалалар Давлат комитетининг раиси **В. Г. Ломоносов** ўн биринчи беш йилликда ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи, ставка окладлари минимумини оширишнинг янги босқичи белгиланди, деб таъкидлаб ўтди. Жумладан, бу жараён ҳозирдаёқ кўмир саноати корхоналари ва ташкилотларида амалга оширилмоқда.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда. (ТАСС).

ҒОЛИБЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ҳ. М. Абдуллаев номидаги геология ва геофизика институти, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти коллективлари ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилидаги умумхалқ социалистик мусобақасида фаол қатнашиб, илмий-тадқиқот ишларини амалга ошириш, олий маълумотли малакали мутахассислар тайёрлашда катта муваффақиятларга эришдилар. Шунинг учун ҳам улар ўтган йил якунлари бўйича социалистик мусобақада ғолиб чиқиб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ҳамда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари, дипломлари ва пул мукофотлари билан тақдирландилар.

Шу муносабат билан бу коллективларда тантанали йиғилишлар бўлиб ўтди. Тошкент область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев илмий-тадқиқот институти ва олий ўқув юрти коллективларига кўчма Қизил байроқларни топширди.

Тантанали йиғилишларда сўзга чиққан геология ва геофизика институти директори, Ленин мукофоти лауреати академик И. Ҳ. Ҳамробоев, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти ректори Б. Ғ. Қодиров, шу институт механика факультети декани М. Р. Мавлявиев, ноорганик химия кафедраси мудири, профессор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби Ю. Т. Тошпўлатов ва бошқалар юксак мукофотлар учун қизғин миннатдорчилик изҳор қилдилар.

ТЕХНИКА ШАЙ

ПИСКЕНТ районидаги «КПСС XXVI съезди» совхозининг Ўзбекистонда хизмат кўрсатган пахтакор Налибой Гўраев бошчилик қилаётган 5-бўлими пахтакорлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта шиори остида ўтаётган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида актив иштирок этиб, янги ҳосилга пухта замин ҳозирлаб қўйишди.

Бўлим аъзолари юбилей йилида 569 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» ҳосили учун кураш олиб бормоқдалар. Барча экин майдонлари мавсумга тахт. Далалар бошига 5 минг тонна чиритилган маҳаллий ўғит ташиб чиқарилди. Ариқ — зовурлар тўла тозаланди. Шунингдек, бўлимда мавжуд машина ва механизмлар ремонти ҳам тугалланди. 12 та чопиқ трактори, 12 та сеялка, 7 та борона, 7 та ҳайдов тракторлари созланди.

Бу ишларни амалга оширишда коллективнинг Муртозо Дадаев, Абдулла Қурбонтоев ва Холтой Бердимуродов сингари механизаторлари муносиб ҳисса қўшдилар.

И. ТОШЕВ.

17 АПРЕЛЬ — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА — 32 МИНГ СЎМ

Тошкент тўқимачилик комбинатининг 12,5 мингдан ортиқ ишчи-хизматчилари коммунистик шанбалик куни ўз меҳнат постларида туриб унумли ишлашга қарор қилдилар.

— Коллективимиз кишилари шанбаликда смена топшириғини ошириб бажаришга қарор қилишди, — деди биринчи йигирув-тўқув фабрикаси йигирувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. П. Казанцева. — Шанбаликдан тушган маблағ ўн биринчи беш йиллик фондига ўтказилади. Шу куни 12 тонна калава, 244 минг метр сурп ишлаб чиқарилади.

Ёш тўқувчи Орзигул Турсунова эса кўпстанокчилар Н. В. Ершова, К. Ёқубобоева, В. Эргашева, Ш. Тошматовалардан ўрнак олиб, меҳнат байрами куни планни икки ҳисса бажаришга аҳд қилди. Ип-йигирув фабрикасининг Н. Йўлдошев бошлиқ таровчилар бригадаси аъзолари эса шанбаликда иқтисод қилинган хом ашё ва электр энергияси ҳисобига ишлайдилар.

Умуман, комбинатда Бутуниттифоқ ленинча коммунистик шанбаликни зўр уюшқоқлик билан ўтказиш тадбирлари кўрилмоқда. Шу куни 50 тонна калава, 700 минг метр тайёр газлама ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқарилади. Беш йиллик фондига 32 минг сўмликдан зиёд маблағ ўтказилади.

А. ГЕХТЛЯР.

ЮҚОРИ КЎРСАТКИЧЛАРГА ЭРИШИЛАДИ

Тошкент кабель ишлаб чиқариш бирлашмасининг барча ишчи хизматчилари Москва шаҳар саноат корхоналари коллективларининг 17 апрель — Бутуниттифоқ ленинча шанбалиги ўтказиш ҳақидаги ташаббусини маъқулладилар. Кабелчилар шу куни ўз иш дастгоҳлари ёнида туриб, меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришадилар.

1981 йилда социалистик мусобақанинг олдинги сафларида келган В. Казанбоев, Ю. Сивоченко, Т. Турсунов, К. Сафаров сингари илғорлар шу куни юқори меҳнат унумдорлигига эришиш билан бирга кўплаб маҳсулотларни тежалган хомашё ва электр-энергия ҳисобига тайёрлашга қарор қилдилар.

А. МИРАЛИМОВ.

БИР МАРОМДА, СИФАТЛИ ҚУРАЙЛИК

ОБЛАСТИМИЗ қурилиш ва монтаж ташкилотлари коллективлари зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини тез, кам маблағ сарфлаб, замонавий техника асосида муддатидан илгари бажариш учун қизғин мусобақалашмоқдалар. Улар шу йилнинг январь-февраль ойларида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан асосий фондларни 8 процент кўп ишга туширдилар, 4 процент кўп капитал маблағ ўзлаштирдилар ва қурилиш-монтаж ишлари ҳажмини 5 процент оширдилар. Умуман область бўйича капитал маблағ сарфлаш плани 100,6 процент, қурилиш-монтаж ишлари топшириғи эса 100,7 процент қилиб бажарилди.

Икки ой мобайнида 18 минг квадрат метр саҳнли турар-жойлар, 320 ўринли мактабгача ёшдаги болалар муассасалари қурилди.

Область қурилиш трестлари, корхоналари ва ташкилотлари куч ва маблағларни ишга тушириладиган объектларга жамлаш билан кўпроқ шуғулланмоқдалар, қурилишларда ҳосил бўлаётган ишлаб чиқариш масалаларини оперативроқ ҳал қилишяпти. Бунинг натижасида ишга тушириладиган кўпчилик муҳим объектлар бўйича икки ойлик қурилиш-монтаж ишлари плани бажарилди.

Ангрен, Чирчиқ, Наримонов, Янгийўл шаҳарлари, Бўстонлиқ, Бўка, Тошкент районларидаги кўпгина қурилиш ва монтаж ташкилотлари коллективлари йил бошидан яхши суръат билан бир маромда ишламоқдалар. Улар ишга туширилиши планлаштирилган қувватлар ва объектларни ўз вақтида ҳамда барвақт фойдаланишга топширишяпти.

Шаҳар ва район партия комитетлари жойларда кенг миқёсда ташкилотчилик ишларини олиб боришяпти, улар 1982 йилда зиммага олинган социалистик мажбуриятлар ва қурилиш программасининг бажарилишига фаол таъсир кўрсатмоқдалар.

ИҚТИСОДИЙ ОБЗОР

Областимиздаги асосий қурилиш трестлари ва бошқармалари бўйича январь-февраль ойларида пудрат ишлари планининг бажарилиши қуйидагича бўлди (биринчи устун трестлар, иккинчи устун — биринчи квартал планига нисбатан тайёр товар қурилиш маҳсулотининг реализация қилиниши, учинчи устун — январь-февраль ойлари учун мўлжалланган қурилиш-монтаж ишлари ҳажмининг бажарилиши, тўртинчи устун — 1982 йилнинг январь-февралида 1981 йилнинг январь-февралига нисбатан процент ҳисобида):

Алмаликсвинецстрой	26	94	96
Алмаликградострой	—	100	107
Узбекшахтострой	101	101	110
Узбекметаллургстрой	—	80	89
6-қурилиш трести	—	67	71
160-қурилиш трести	26	100	106
Ташоблсельстрой	150	101	105
23-қурилиш трести	66	93	117
Паркентводстрой	—	110	112
Ташоблмелиоводстрой	52	111	90
Промжилводстрой	—	107	86
Ташкентводстрой	56	101	101
Ташоблколхозстрой	61	101	106

Қурилишлардаги иш суръати февраль ойида январдагидан юқори бўлди. Лекин, юқоридаги жадвалдан маълум бўлишича республика Қурилиш министрлигига қарашли 3 та трест ва Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигининг 23-тресті қурилиш-монтаж ишлари планини бажармади, ишни ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан сусайтириб юборган. Кўпгина трестлар товар қурилиши маҳсулотини реализация қилишмади.

Бу трестларда пудрат ишлари планини бажаришдаги қониқарсиз аҳвол шунинг учун ҳам содир бўлдики, Қурилиш министрлиги ўз бўлинмаларига моддий-техника таъминоти масалаларини ҳал қилишда етарли ёрдам бермаяпти. Ишлаб чиқариш аҳамиятига эга бўлган ва ишга тушириладиган қатор объектлар, жумладан Олмалиқ кон-металлургия комбинати учун моддий-техника ресурслари биринчи квартал планларида белгиланганича тўла ажратилмади.

Шу йилнинг ўтган даврида айрим қурилиш ташкилотлари уй-жойлар, мактаблар, болалар боғчалари, соғлиқни сақлаш муассасалари қурилишини суст суръатлар билан олиб борди. Социал мақсадга мўлжалланган объектлар қурилишида Оҳангарон, Янгиобод шаҳарлари, Оққўрғон, Калинин, Коммунистик, Орджоникидзе, Паркент, Пискент, Ўрта Чирчиқ, Чиноз ва Янгийўл районлари катта қолоқликка йўл қўйдилар.

Областдаги барча қурилиш ва монтаж ташкилотлари, буюртмачи корхоналар коллективлари 1982 йилнинг январь ҳамда февралидаги иш натижаларини таҳлил қилишлари, қолоқлик сабаблари ва резервларини аниқлашлари, биринчи квартал якунлари бўйича бирорта ҳам қолоқ коллектив бўлмаслиги учун барча тадбирларни белгилаб, амалга оширишлари керак.

Бутун куч-ғайрат, воситалар ва ресурсларни аввало ишга тушириладиган объектларга жамлаш, уй-жойлар, мактабгача ёшдаги болалар муассасалари, соғлиқни сақлаш объектларининг сўзсиз фойдаланишга топширилишини таъминлаш лозим.

Область шаҳарлари ва районларида март ойининг қолган вақти ичида деярли 54 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилиши лозим. Уй-жойларни фойдаланишга топшириш планининг бажарилишига алоҳида эътибор бериш даркор.

Қурилиш ва монтаж ташкилотлари раҳбарлари ишга тушириладиган объектлар қурилишини алоҳида назорат остига олишлари, уларни фойдаланишга топшириш муддатларининг узайтирилиши каби ҳолларга йўл қўймасликлари керак.

Буюртмачи корхоналар ва ташкилотлар асбоб-ускуналар, махсус материаллар ва кабель маҳсулотини ўз вақтида етказиб бериш бўйича ишларнинг оперативлигини тезлаштиришлари керак. Фойдаланувчи кадрлар тайёрлаш, уларни асбоб-ускуналарни ревизия, монтаж қилиш ва созлашга жалб этишга алоҳида эътибор бериш лозим. Қурилиш бўйича шаҳар ва район штаблари ўз мажлисларида ишга тушириладиган объектлар қурилишидаги ишларнинг якунларини ҳар ҳафтада кўриб чиқишлари ва белгиланган графиклардан орқада қолишни бартараф этиш бўйича зудлик билан чоралар кўришлари, уй-жойлар, болалар боғчалари, соғлиқни сақлаш муассасалари ва бошқа маданий-маиший объектларни белгиланган муддатларда сўзсиз ишга туширилишини таъминлаш учун коммунистлар ва қурилишнинг барча иштирокчилари масъулиятини оширишлари керак.

Барча қурилиш майдонларида юксак унум билан ишлаш учун зарур шароитлар яратиб берилиши лозим, токи ҳар бир иш кунидан ишларнинг боришини тезлаштириш, объектларни фойдаланишга топширишни жадаллаштириш учун тўла фойдаланиш мумкин бўлсин. Қурилишларда умумий овқатланиш, савдо, маиший ва транспорт хизматини яхшилашга доим эътибор берилиши керак.

Социалистик мусобақани юксак даражада бўлишини таъминлаш, капитал қурилиш бўйича биринчи квартал планини бажариш учун барча резервларни ишга солиш бошланғич партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг бурчидир. Бу коллективларга беш йилликда назарда тутилган маромда ишлаш, меҳнатнинг юксак самарали ва сифатли бўлиши имконини беради.

Янги Ангрен ГРЭСи қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Ҳозирнинг ўзида асосий корпус пойдеворининг бетон ишлари ниҳоясига етказилди. Бу ерда ҳар бири 300 минг киловатт-соат электр энергия берадиган 4 та энергоблок ўрнатилади. ГРЭСнинг дудбўрони эса 100 метрдан ошиб кетди. Суратда: илғор арматурачилардан М. Ботиров ва Ш. Мусаматовлар.

В. Баскаков фотоси.

МИКРОБГА ҚАРШИ—ОТАШ

● ҲАЙВОНЛАР ва паррандаларнинг хавфли душманлари — зарарли микробларга қарши аланга ишлатила бошланди. Чорвачилик комплексларидаги хоналарга химикатлар билан анъанавий ишлов бериш ўрнига ғалати конструкциядаги горелка қўлланди. Уни Самарқанд қишлоқ хўжалик институти билан Бутуниттифоқ газ саноати илмий-тадқиқот институти Ўрта Осиё бўлимининг олимлари яратдилар.

Горелканинг учта каллаги эни 1 метр келадиган аланга чиқаради. Аппарат секундига 3—5 сантиметр тезликда ҳаракат қилади. Лекин шу вақт касаллик юқтирувчи организмларни қириб ташлаш учун кифоя қилади.

Оташ дезинфекциянинг бир қанча фазилатлари бор. Уни ўтказиш чоғида бирон грамм химиявий модда қолмайди. Эски ишлов бериш усулида модда узоқ вақт сақланарди. Ёқилғи эса арзон — яхши таниш пропан — бутандир. Горелка мутлақо хавфсиз.

Чорвадорлар ва паррандабоқарлар янгиликка юксак баҳо бердилар. Улар аппаратни ишлаб чиқариш шароитида синаб кўрган эдилар. Қардош Тожикистонда уни бу йил кўплаб тайёрлаш ўзлаштирилади.

Л. ТОКАРЕВ,
ЎзТАГ мухбири.

ГАЗЕТАЛАР САҲИФАЛАРИДА

СССР—МЕНИНГ ВАТАНИМ

Ватан — она сўзи
нақадар лазиз
Сенсан ҳар нарсадан
мўътабар — азиз.
Ҳурматингни сақлар ҳар
бир ўғил-қиз
Муқаддас, мўътабар улуғ
Ватаним.

Табаррук заминда туғилиб вояга етган ҳар бир инсон учун она-Ватандан ортиқ азиз ва муқаддас сўз бўлмайди. СССРнинг 60 йиллигига тайёргарлик давомида улуғ Ватанимиз барча тилларда ва дилларда яна бир карра мадҳ этилмоқда. Жонажон партиямиз раҳбарлигида амалга оширилган буюк ўзгаришлар ҳаётий фактларда ифодалаб берилмоқда.

Тошкент район **«Шонли меҳнат»** газетасининг навбатдаги сони СССРнинг 60 йиллигига бағишланди. У район партия комитетининг биринчи секретари Ю. Толиповнинг «Ягона оилада» сарлавҳали мақоласи билан бошланади. Мақола муаллифи 30 дан ортиқ миллат вакиллари бир ота, бир она фарзандидек иноқ меҳнат қилиб, қўлга киритаётган муваффақиятлари тўғрисида тўлқинланиб ёзади.

Саҳифаларда турли соҳа вакиллари ўз мақолалари билан қатнашганлар. «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг донгдор сут соғувчиси, КПСС XXVI съезди делегати Волида Мусаева «Шарафли меҳнат билан» сарлавҳали мақоласида юбилей йили режалари билан ўртоқлашган. «Ленин йўли» колхози раиси С. Муҳаммаджонов даромад манбалари ҳақида ҳикоя қилади. Улуғ Ватан уруши қатнашчиси С. Раҳматуллаев, бинокор Т. Ҳасанов, молбоқар И. Ҳамидов ва бошқа ўртоқларнинг мақолаларида ҳам СССРнинг 60 йиллигига кўрилаётган тайёргарлик баён этилган. Сўнгги саҳифада эса Ватанни мадҳ қилувчи шеърлар босилган.

СССРнинг 60 йиллиги олдидан газета махсус сон тайёрлаб хайрли иш қилган. Бундан буён ҳам юбилейга бағишланган тематик мақолалар, подборка ва саҳифалар бериб борилса мақсадга мувофиқ иш қилинган бўлар эди.

ПАРТИЯ СЎЗИ—ОММАГА

Коммунистик ва Паркент районлари учун чиқарилаётган **«Суръат»** газетаси саҳифаларида партия сўзини оммага етказаётган идеология кадрлари фаолияти турли формаларда кенг очиб берилмоқда. «Партия сўзи — оммага» умумий сарлавҳаси остида эълон қилинган махсус саҳифада меҳнаткашлар ўртасида оммавий-сиёсий ишлар олиб боришда тўпланган тажрибалар умумлаштирилди.

«Ленинобод» совхози «Билим» жамияти бошланғич ташкилоти раиси С. Холов КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленуми қарорларини пропаганда қилиш бўйича жамоатчи лекторлар ўтказаётган суҳбат ва лекциялар мазмунини таҳлил қилган. 1-мактаб ўқитувчиси А. Раҳимбоев эса КПСС XXVI съезди қарорлари асосида таълим-тарбия ишларини янада жонлантиришда лекция пропагандасининг роли устида тўхталган.

Газетанинг яна бир саҳифаси «Жанговар сўз қудрати» деган умумий сарлавҳа остида чиқди. Бу саҳифада ҳам оғзаки сиёсий агитация кадрлари ўз мақолалари билан қатнашганлар. Айниқса, «Политотдел» колхози «Билим» жамияти бошланғич ташкилотининг раиси В. Ремнинг мақоласи мазмунли чиққан. Унда илғор тажрибаларни кенг пропаганда қилишда жамоатчи лекторлар хизмати алоҳида тилга олинган. Бошқа мақолаларда ҳам лекция пропагандасининг таъсирчанлиги ва жанговарлигини ошириш соҳасида кўрилаётган тадбирлар баён этилган.

Ҳозирги кунда ҳар икки районда СССРнинг 60 йиллигига бағишлаб турли темаларда қизиқарли суҳбат ва лекциялар ўтказилмоқда. Газета юбилейолди тараддудини турли формаларда яна ҳам кенгроқ ёритишга интилмоқда.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЎЙЛАБ

● **ОДЕССА.** Лермонтов «Маскарад»ининг қаҳрамонлари балет саҳнасида намоён бўлмоқда: Украина, Россия Федерацияси ва Арманистоннинг санъат усталари Арам Хачатурян музикаси асосида спектаклни саҳналаштиришга киришдилар. Спектакль Одесса академик опера ва балет театрида қўйилмоқда. Буюк музикачи ўз ниятини охирига етказа олмади. Унинг бу орзусини шогирди, Арманистон ССР халқ артисти Эдгар Оганесян амалга оширди. У «Маскарад» ва «Лермонтов» спектаклларига ёзилган музикалардан, шунингдек Хачатуряннинг улуғ шоирнинг ижодига бағишланган асарларидан кенг фойдаланиб асар партитурасини яратди. Спектаклни СССР халқ рассоми Илья Глазунов безамоқда.

●

● **ФРУНЗЕ.** Бугун Қирғизистон пойтахтида очилган «Қардош республикалар юлдузлар гуруҳида» виставкаси халқлар дўстлигини мадҳ этади. Виставка СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган. Қирғизистон рассомлари плакат, тасвирий санъат, графика тили билан Ўрта Осиёда совет ҳокимиятининг ўрнатилиши, босмачиларга қарши кураш, колхоз ҳаракатини ташкил этиш ва уни ривожлантириш тўғрисида гапириб бердилар. Замондошларимиз кўплаб асарларнинг қаҳрамонларидир.

●

● **КАУНАС** (Литва ССР). Бу ерда «Ижодкор ёшлар — ўз тенгдошларига» шиори остида ўн кунлик декада бошланди. Декада программасида ишчилар, студентлар, мактаб ўқувчиларининг санъат усталари — Литва комсомоли мукофоти лауреатлари билан учрашувларини ўтказиш кўзда тутилган. Ёш адиблар, артистлар, рассомлар каунасликларни СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган янги асарлари билан таништирадилар.

(ТАСС).

ҲОСИЛНИ БИОЛОГИК ҲИМОЯ ҚИЛИШ УЧУН

«Ҳосилнинг зараркунандалардан, касалликлар ва бегона ўтлардан нобуд бўлиши камайтирилсин, ўсимликларни ҳимоя қилишнинг биологик воситалари кенг қўлланилсин».

(СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1981—1985 йилларга ҳамда 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган асосий йўналишларидан).

ЕТИЛГАН ҳосили кўз ўнгингизда нобуд бўлаётган боғларга қараш қанчалик ачинарли эканлиги ҳаммамизга маълум. Касал теккан олма ва ўрик, олхўри ва шафтоли бошқа мевалар тўкилиб кетади. Бу қишлоқ хўжалик экинлари зараркунандаларининг оммавий равишда пайдо бўлиши оқибатида юз беради. Уни халқимизда офат деб айтилиши ҳам бежиз эмас. Бундай зараркунандалар табиатда жуда кўп. Олма қурти, кул, шира, кўсак қурти, кузги туллам ва бошқалар шулар жумласидандир. Уларнинг очкўз қуртлари боғларга, сабзавот плантацияларига, ғўзага катта зарар келтирмоқда.

Узоқ асрлардан бери ана шу зараркунандаларни қириб ташлаш йўллари изланарди. Кишиларнинг куч-ғайрати билан боғ ва дала зараркунандаларига қарши курашнинг химиявий воситалари пайдо бўлди. Ҳозирга келиб бундай воситаларнинг самарадорлиги паст эканлиги, уларнинг атроф-муҳитга ёмон таъсир қилиши ҳаммага маълум бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам ўсимликлар ҳосилини ҳимоя қилиш проблемаси энг мураккаб вазифалардан бирига айланди.

Олимлар бевосита табиатнинг ўзидан ёрдам олишга эътибор бердилар. Улар қишлоқ хўжалиги экинлари зараркунандалари ҳаётини ўрганиб, уларнинг табиий кушандаларини топдилар. Масалан, ғўза тулламн ва кичик тулламга ва бошқа шундай зараркунандаларга қарши курашда трихограмма — майда хашорат катта самара бериши аниқланди. Трихограмма ўз тухумини туллам тухумига қўяди. Шундан сўнг трихограмма қуртлари туллам қуртларини кемириб, катта бўлади ва бундай фойдали ҳашоратларнинг янги авлодлари пайдо бўлиб, улар зараркунандаларнинг тухумларини қидиришади.

Вақти келиб трихограмма барча ғўза тулламн ва кичик тулламни қириб ташлай олади деб ишонилган эди. Лекин, табиатда бундай бўлмас экан. Чунки трихограмма қишни оғир ўтказади, секинлик билан кўпаяди. Ҳозирги вақтда бундай фойдали ҳашоратни кўпайтириш, сақлаш ва қишлоқ хўжалик экинлари зараркунандалари пайдо бўлган далаларга тарқатиш усуллари ишлаб чиқилган. Илгари бу иш кичик биологик лабораторияларда қўлда бажарилар эди. Москвадаги «Агроприбор» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси бундан бир неча йил илгари трихограмма етиштиришнинг механизациялашган линиясини ишлаб чиқди.

Бизнинг республикамизда бундай линияларни ишлаб чиқариш «Миконд» заводи зиммасига юклатилди. Корхона коллективи жуда қисқа муддат ичида автоматик усулда бошқариладиган, жараёнлари тўла механизациялашган бундай биологик фабрикалар — линиялар ишлаб чиқаришни йўлга қўйдилар.

Ремонт-механика цехининг бошлиғи Олег Михайлович Жадовец цех коллективи ишлаб чиқараётган бу маҳсулотни ғурур билан намойиш қилади. Линия жуда кўп қурилмалардан иборат. Унинг биологик цех биносида намлик ва ҳароратни белгиланган даражада сақлаб турувчи намлагич-кондиционерлари, ғалла куясини кўпайтириш учун герметик бокслари, куя етиштириш учун дон сақланадиган кассеталари, ғалла куяси тухумига трихограмма қўйиш учун ва бошқа шу каби ускуналари бор.

Бундай биологик жараён технологияси анча мураккаб. Ундан мақсад ғалла куяси тухуми етиштириш ва унга трихограмма тухуми қўйишдир. Трихограммани ҳосил қилиш бундай механизациялашган линиянинг пировард маҳсулоти ҳисобланади. У бир суткада 3 миллионта трихограмма тухуми бериш қувватига эга. Қурилма йилнинг барча фаслларида ишлайверади. Унда етиштирилган трихограмма тухуми зарурият туғилганда зараркунандалар билан зарарланган майдонларга сепилади.

— Биз бундай линияни 1980 йилда ишлаб чиқардик, — дейди цех бошлиғи О. М. Жадовец. — Ўша йили 30 та линия тайёрладик. Ўтган йили 70 та линия ишлаб чиқариш планлаштирилган эди. Коллективимиз катта эҳтиёжни ҳисобга олиб, қишлоқ хўжалигининг бу буюртмасини ортиғи билан бажарди, пландагига қўшимча 5 та шундай линия тайёрладик.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ВА «ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА» ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК БУЮРТМАЛАРИНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАДИ.

Корхона раҳбарлиги, партия ташкилотининг кундалик ёрдами, шунингдек цехда меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш бунинг омили бўлди. Мавжуд кучлар билан бундай маҳсулот ишлаб чиқаришни икки баравар кўпайтиришнинг ўзи бўлмади, албатта. Трихограмма етиштириш бўйича биологик фабрика ишлаб чиқаришда 100 киши банд. Улар меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг коллектив усулини қўлланишди. Шу мақсадда 12 бригада ташкил этилди. Меҳнатни ташкил этишнинг бу прогрессив усули, топширилган иш учун бутун бригаданинг жавобгарлиги меҳнат унумдорлигини 2,5 баравар оширибгина қолмай, маҳсулот сифатини кескин яхшилашни ҳам таъминлади. Бунда тайёрланган махсус оснасткалар — штамплар, тутгичлар, турли хил мосламалар ҳам ёрдам берди.

— Ўтган йили — дейди цех бошлиғининг ўринбосари Валерий Ли, — ҳар ойда 6 та линия ишлаб чиқариш маррасига эришдик. Бу йил ҳар ойда 8 та шундай линия тайёрлашимиз керак. Биз бундай кўрсаткичга ишчилар сонини кўпайтирмасдан мавжуд ишлаб чиқариш майдонида эришмоғимиз даркор.

Ўтган икки ой якунлари коллектив меҳнатни ташкил этишнинг бригада формасини қўлланиб, топшириқни тўла бажаришнинг уддасидан чиқаётганлигини кўрсатмоқда. Айни вақтда ишчилар линиянинг айрим узеллари ва деталларини тайёрлашни такомиллаштирмоқдалар, фойдаланувчиларнинг илтимосларини ҳисобга олиб, бундай линияларнинг сифатли ва пухталигини оширишга ҳаракат қилмоқдалар. Шу мақсадда линия ҳар бир узелини шу ернинг ўзида синаб кўриш йўлга қўйилди.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига авж олиб кетган мусобақада Александр Пономарёв раҳбарлигидаги кичик кассеталар, Комил Сулаймонов бошлиқ бўлган катта кассеталар бригадалари, Алексей Селезнев раҳбар бўлган шкафлар, сепараторлар, термостатлар тайёрловчи бригада, механика-тайёрлаш участкасининг Николай Коплев ва Александр Шаҳошников бошчилигидаги, Ҳамидулла Умурзоқов раҳбарлик қилаётган йиғувчилар бригадалари олдинда бормоқдалар.

Заводда тайёрланган линияларни Ўзбекистон ССР Госкомсельхозтехника бирлашмасининг вакили В. М. Солдаткин қабул қилиб олмоқда. Айни вақтда у «Спецсельхозмонтаж» трестига қарашли ихтисослашган кўчма механизация колоннаси участкаси бошлиғининг ўринбосари ҳамдир. Бу участка республиканинг барча областларида ана шундай линияларни монтаж қилиш билан шуғулланмоқда.

Ўз сафига 30 кишини бирлаштирган бу участканинг кўчма устахоналари ва бошқа зарур асбоб-ускуналари бор. Участка аъзолари линияларни монтаж қилибгина қолмай, айни вақтда уларга хизмат қилиш усулларини фойдаланувчиларга ўргатадилар. Бу соҳада дурустгина тажриба ҳам тўплашган.

— Тошкент областида ҳозирги вақтгача 30 та механизациялашган линиялар ўрнатилди, — дейди республика Госкомсельхозтехника бирлашмаси механизациялаш бўлими бошлиғи Н. Муҳаммаджонов, — шу йилнинг 1 мартигача бундай линияларда 20,9 килограмм трихограмма тухуми етиштирилди, ўтган йилнинг шу давригача эса бор-йўғи 0,7 килограмм шундай тухум олинган эди. Бир гектар экин майдонига ишлов бериш учун бундай фойдали ҳашоратнинг бир грамми кифоя қилади. Бу йил областда яна 5 та линия монтаж қилинади. Уларнинг бири Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхозда, қолган тўрттаси эса Оққўрғон райони хўжаликларида ўрнатилади. Бунинг учун бинолар қурилиши тугалланмоқда. Республикамизнинг бошқа областларида биологик фабрикалар учун бинолар қурилиши суст бормоқда. Айниқса Жиззах, Қашқадарё, Самарқанд областларида белгиланганидан орқада қоляпти. Бундай аҳвол бизни ва «Миконд» заводи коллективини ташвишга соляпти. Чунки, заводда тайёрланган линияларни сақлаш учун қўшимча омбор бинолари йўқ. Бу йил республикамизда қурилиши планлаштирилган 95 бинодан ҳозирги вақтгача фақатгина 12 таси қурилди, холос.

Ўтган йили трихограмма ва габробракон (ҳосил зараркунандаларининг яна бир кушандаси) билан республикамизда олдинги йилдагига қараганда икки баравар кўп экин майдонларига ишлов берилган эди. Унинг натижаси жуда яхши бўлди. Ҳосилни ҳимоя қилишнинг бу усули тажрибада ўзини оқлади. Бу ўсимликка химиявий ишлов беришга нисбатан бир неча баравар арзонга тушади, теварак-атроф муҳитни ҳеч зарарлантирмайди. Ўзларида трихограммадан фойдаланган хўжаликлар бу усулга юксак баҳо бермоқдалар. Шундай экан ана шу прогрессив усулни кенг қўлланишга халақит бераётган барча тўсиқларни бартараф этиш, уни республикамизнинг ҳамма экин майдонларида жорий қилиш учун ҳар томонлама ёрдам кўрсатиш лозим.

В. ЛОМОВЦЕВ,
«Ташкентская правда»нинг махсус мухбири.

М. МИРХАМИДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

БАЛИҚЧИЛИК РАВНАҚИ УЧУН

ЧИНОЗ. СССР Балиқчилик хўжалиги министрлигининг аралаш озуқа ишлаб чиқариш заводи қурилиши жадал суръатлар билан ниҳоясига етказилмоқда. Республикамизда балиқчиликни янада ривожлантириш учун аралаш озуқа тайёрлаш масаласига оқилона ёндашилди. Республикамизда илк бор ана шундай корхона Тошкент областида қурила бошланди. Келгуси йилнинг сўнгги ойларида фойдаланишга топшириладиган бу завод тўла қувват билан ишлай бошлагач, республикамиз балиқчилик хўжаликлари кўплаб тонна аралаш озуқа олади.

Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли 6-трестнинг 365-механизациялашган кўчма колоннаси бунёдкорлари СССР 60 йиллиги байрамига муносиб меҳнат туҳфалари тайёрлаш ҳамда объектдаги бир қатор йирик участкаларни муддатидан барвақт фойдаланишга топширишга қарор қилганлар. Бу борада У. Дуйсенов, И. Кан, А. Худойберганов, М. Ажимаметов сингари социалистик мусобақа пешқадамлари барчага ибрат бўлмоқдалар.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

ҚУРИЛИШ ТЕЗДА ТУГАЛЛАНАДИ

«ТОВОҚСОЙДАГИ 1977 йилги ер қимирлашдан сўнг 1176 ўқувчига мўлжалланган мактаб қурилиши ҳалигача тугалланмади. Посёлкада ободончилик ишлари ҳам яхши йўлга қўйилган эмас».

Бўстонлиқ районидаги Ҳамид Олимжон номли 12-ўрта мактаб ота-оналар комитетининг раиси ўртоқ Т. Фзаловнинг редакцияга ёзиб юборган хатида ана шу ҳақда хабар қилинган эди.

— Хат юзасидан текшириш ўтказилди, — деб ёзиб юборибди халқ депутатлари Бўстонлиқ район Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Е. Девяткин, — унда кўрсатилган нуқсонлар тўла тасдиқланди. Ҳақиқатан ҳам республика Қишлоқ қурилиш министрлигига қарашли 23-трестнинг 2-механизациялашган колоннаси қурувчилари айби билан бино қурилиши чала-чулпа бўлиб қолган. Қурувчилар иштирокида йиғилиш ўтказилди. Мактабни фойдаланишга топширишни тезлаштириш, иситиш системаларини тўла ишга тушириш ва электр энергияси билан таъминлашни тезда тугаллашга қаратилган тадбирлар белгиланиб, амалга оширишга киришилди.

КЎРИНГ, ЎРГАНИНГ, ИБРАТ ОЛИНГ

АНГРЕН ШАҲАР МЕҲНАТКАШЛАРИГА КЎРСАТИЛАЁТГАН НАМУНАЛИ МЕДИЦИНА ХИЗМАТИ ТАЖРИБАСИДАН

ЭНГ МУҲИМ, ШАРАФЛИ

ЖАМИЯТИМИЗДА инсонларнинг маънавий камолоти учун барча шароитлар яратилган. Уларнинг самарали меҳнат қилишлари, хордиқ чиқаришлари, саломатликларини тиклашлари ва узоқ умр кўришлари учун жаҳонда тенги йўқ ғамхўрликлар кўрсатилмоқда.

— Шундай қилиш керакки, — деган эди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездига қилган Ҳисобот докладида, — токи совет кишиси ҳамиша ва ҳамма жойда ўз вақтида малакали ва ғамхўрона медицина ёрдамини оладиган бўлсин!».

Шаҳримизда меҳнаткашларнинг саломатлигини муҳофаза қилиш борасида катта тадбирлар амалга оширилаётганлигини қониқиш билан айта оламиз. Чунки бу масала бизда ҳар бир партия ва совет ходими, медицина муассасалари хизматчиларининг эътиборидаги энг муҳим вазифа бўлиб келган ва шундай бўлиб қолади.

Айниқса, соғлиқни сақлашнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, малакали шифокор кадрлар билан таъминлаш борасида анчагина иш қилинди. Биринчи медицина ёрдами кўрсатиш, даволаш ва диагностиканинг кенг, истиқболли режалари ишлаб чиқилди.

Ўтган беш йилликда соғлиқни сақлаш муассасаларини реконструкция қилиш ва энг замонавий медицина аппаратлари билан жиҳозлашга 123 миллион 354 минг сўм пул сарфланди. 1981 йили шу мақсадларга 5 миллион 150 минг сўм сарфланган бўлса, 1982 йилда эса ундан 550 минг сўм кўп маблағ ажратилди.

Шунингдек, йилдан-йилга бугунги кун медицинаси ва архитектурасининг барча талабларига жавоб берадиган даволаш муассасалари сони ортиб бормоқда. Бунга 1980 йилда қуриб фойдаланишга топширилган юқумли касалликлар шифохонаси, тери ва таносил касалликлари диспансери мисол бўла олади. Улардаги кенг ва чароғон палаталар, такомиллашган даволаш ва диагностика аппаратлари билан жиҳозланган лабораториялар, эстетик дид билан безатилган фойе ва дам олиш хоналари — буларнинг барчаси беморларнинг тезда шифо топиб кетишлари учун яратилган қулайликлардир.

Ангрен шаҳри медицинаси тарихи 1947 йилда қурилган бирлашган тез ёрдам шифохонаси билан бошланади. Яқинда бу даволаш масканининг янги корпуси фойдаланишга топширилди. Натижада офтальмология, терапия ва кардиология бўлимлари янги, кўркам хоналарда ўз фаолиятларини давом эттирдилар.

Бирйўла 800 беморни қабул қила оладиган марказий поликлиника ўн биринчи беш йилликда ишга туширилган дастлабки муассаса бўлди. Поликлиниканинг ўзига хос хусусияти шундан иборатки, «Узбекшахтострой» тресги, резинотехника заводи каби йирик корхоналарнинг ишчи ва хизматчилари, шунингдек, шаҳар геологлари, автокорхона ишчилари бу даволаш муассасасида малакали терапевт ва хирурглар билан мустаҳкамланган алоҳида кабинетларга эгадирлар. Барча соҳа кишилари учун врач қабули қулай соатларда ташкил этилган.

Оналар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилишга ҳам жиддий эътибор берилмоқда. Ўтган йили шаҳар туғруқхонасининг янги биноси фойдаланишга топширилди. Бу йил эса кўп ихтисосли болалар шифохонаси қурилиши жадал суръатда бошлаб юборилди.

Юқорида таъкидлаганимиздек, медицина муассасаларини малакали врачлар ва ўрта медицина ходимлари билан таъминлашга жиддий эътибор берилмоқда. Бугунги кунда 30 ихтисослик бўйича даволаш хизмати кўрсатилаётган шифохона, профилакторий ва поликлиникаларда 300 врач ва 1700 медицина ҳамшираси хизмат қилмоқда.

Соғлиқни сақлаш системаси ходимлари партия, совет органлари ва жамоатчилик ташкилотларининг доимий эътибори ва ёрдамини ҳис қилиб турадилар. Шаҳар партия комитети ўз бюроларида, активларида, кенгашларда медицина тармоқлари фаолиятини ўрганиш ва назорат қилиш, врачлар малакасини ошириш, объектлар қурилишини тезлаштириш каби муҳим вазифаларни муҳокама қилиб боради. Белгиланган ва амалга оширилаётган конкрет тадбирлар натижасида катта ўзгаришлар рўй берди.

Ўтган йили шаҳар партия — хўжалик активи йиғилишида санитария-эпидемиология станцияси хизматчилари атроф-муҳитни муҳофаза қилишда давлат санитария назоратини кучайтиришдаги фаолияти, саноат ишлаб чиқариш корхоналари ва умумий овқатланиш тармоқларининг гигиеник аҳволини яхшилаш масалалари муҳокама этилди. Поликлиника билан шифохона ўртасидаги ҳамкорликни янада кучайтириш учун конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди.

Шаҳар аҳолисига малакали медицина ёрдами кўрсатишнинг яна муҳим омилларидан бири даволаш муассасалари ўртасида социалистик мусобақанинг тўғри йўлга қўйилганлигидадир. Уларга 20 дан ортиқ бошланғич партия ташкилотлари бошчилик қилмоқдалар. Бу беллашувларда ҳеч қачон расмиятчилик ва юзакичиликка йўл қўйилмайди. Ҳар бир шифохона ўз шарафи учун астойдил курашади. Ўтган йилги социалистик мусобақа натижаларига кўра юқумли касалликлар шифохонаси, санитария-эпидемиология станцияси, тери ва таносил касалликлари диспансери коллективлари фахрли ўринларни эгалладилар. Мусобақанинг яна бир қувончли томони шундан иборатки, йилдан-йилга самаралироқ ишлаётган, тажрибаси ошиб бораётган шифокорларнинг сони кўпаймоқда.

Албатта, соғлиқни сақлаш системасида эришилган бу ютуқлар чегара эмас. Келажакда шаҳар ва унинг атрофидаги гўзал манзарали жойларда болалар учун янги-янги профилакторий ва санаторийлар, аёллар консультацияси, онкология диспансери, болалар учун сут таомлари ошхонаси қурилишига эътибор кучайтирилади. Улуғ Ватан уруши, меҳнат инвалидларига кўрсатилаётган медицина ёрдами янада яхшиланади. Чунончи, уларнинг уйларига бориб хизмат кўрсатиш йўлга қўйилади.

Шаҳар партия комитети бундан буён ҳам соғлиқни сақлашни тинмай ривожлантириш, аҳолига медицина хизмати кўрсатиш даражасини ошириш борасида партия XXVI съезди белгилаб берган вазифаларни изчил амалга оширишни масъулиятли ва шарафли вазифаси деб билади.

Л. БОСИТОВА,
шаҳар партия комитетининг секретари.

РАҚАМЛАР МАЗМУНИ

● Шаҳар соғлиқни сақлаш тармоқларида 300 врач. 1060 ўрта медицина кадрлари, кўплаб техник ходимлар меҳнат қилмоқда. Улар аҳолига 30 ихтисослик бўйича тиббий хизмат кўрсатаётирлар.

● 1981 йилда шаҳар соғлиқни сақлаш системасига ажратилган маблағ 5 миллион 150 минг сўмни ташкил этган бўлса, 1982 йилда бу кўрсаткич 5 миллион 700 минг сўмга етади.

● Кейинги йиллар ичида шаҳарда болалар саломатлигини мустаҳкамлаш ва улар орасида профилактик ишлар олиб боришга алоҳида эътибор берилмоқда. Бир кунда шаҳар поликлиникалари ва амбулаторияларида 1 минг 350 нафар кичкинтой врач назоратидан ўтадилар.

● 1982 йилнинг охирига келиб шаҳар шифохоналарида койкалар сони 1645 тага етказилади.

● Ангрен медицина шохобчаларида шифокорларнинг 1808 нафари «Коммунистик меҳнат зарбдори»дир.

НОМИМИЗГА МУНОСИБ БЎЛАМИЗ

● ДИАГНОЗ ТЕЗ ВА ТЎҒРИ АНИҚЛАНАДИ
● ЎТТИЗ ТУРДАН ОРТИҚ ХИЗМАТ
● МЕҲНАТГА ИЛМИЙ ЁНДОШУВ

Шифохонамиз шаҳримиздаги энг асосий медицина муассасаларидан ҳисобланади. Бу ерда турли ихтисосликлар бўйича малакали шифокорлар ва ҳамширалар хизмат қилмоқда. Беморларнинг тезда шифо топиб кетишлари учун барча қулайликлар мавжуд. Кейинги йиллар ичида эришган ютуқларимиздан яна бири касаллик диагнозини аниқ белгилаб берадиган такомиллашган медицина аппаратларига эга бўлганимизда деб ўйлайман. Бу шифохонада даволаш жараёнининг самарадорлигини янада оширди.

Яна шуни алоҳида айтиш мумкинки, шифохонани шу даражага келтиришда ўз имкониятларимиздан ҳам гўлиқ фойдаландик. Катта маблағлар ажратилишини кутмадик. Кези келганда врач ва ҳамшираларимиздан иборат қурувчилар бригадалари ташкил этиб, қурилиш хоналарини кўпайтиришга ҳисса қўшдик. Шаҳардаги саноат корхоналари ҳам қараб туришмади, катта ёрдам кўрсатишди. Хуллас, хайрли ишга кўпчилик бош қўшди.

Шундай қилиб, ҳозир 600 ўринли замонавий даволаш маркази ташкил топди. Шаҳар «тез ёрдам» бўлими ва автопарк ҳам бизга берилди. Бўлимларимизда яратилган яна бир қулайлик шундан иборатки, ҳар бир палата блок усулида қурилган бўлиб, бу ерда холодильник, ваннахона, санитария тармоғи мавжуд. Кардиология бўлимидаги махсус кардиостереотип аппаратлари беморларнинг аҳволини мунтазам равишда назорат қилиб боради. Юрак фаолиятида кескин ўзгариш содир бўлиши билан махсус сигнал шу заҳоти врачларни бохабар қилади. Беморга биринчи медицина ёрдами зудлик билан кўрсатилади.

Шифохонамиздаги физиотерапия хоналарида 30 турдан ортиқ даволаш ишлари олиб борилмоқда. Бу эса беморларнинг тезроқ соғайишларида муҳим роль ўйнамоқда.

Врач ва медицина ҳамшираларимизнинг малакасини йилдан-йилга ошириб боришга ҳам алоҳида эътибор беряпмиз. Улар йирик даволаш марказларида тажриба ўрганмоқдалар.

Меҳнатни илмий ташкил қилиш натижасида овқат тайёрлаш ва кир ювиш каби жараёнлар деярли тўлиқ механизациялаштирилди. Операция хоналари ва интенсив палаталар марказлаштирилган кислород станцияси билан туташтирилган.

Шифохона территориясида коллективимиз кучи билан дам олиш зонаси ташкил қилганмиз. Бу шинамгина боғда ёзнинг иссиқ кунларида минерал сувлар билан таъминланган фонтанлар баҳри-дилингизни очади.

Яқинда коллективимиз ташкил этган теплицада маҳсулотлар етиштирилиб, ошхона эҳтиёжини қоплайдиган бўлади.

Мана шу ютуқларимиз эвазига СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг медицина муассасалари Иттифоқ курригида иккинчи фахрли ўринни эгалладик ва иккинчи даражали диплом билан тақдирландик. Республика соғлиқни сақлаш министрлиги қарорига мувофиқ эса касалхонамиз «республика илғор тажриба мактаби» деган номни олишга муваффақ бўлди. Ҳар йили қардош республикалар ва хорижий мамлакатлардан меҳмонлар келиб, шифохона коллективи меҳнатига юксак баҳо бермоқдалар. Ҳамиша ана шу ишонч ва юксак ишга муносиб бўлиш учун курашамиз, даволаш ишларининг сифати ва маданиятини янада юксалтириш йўлида фидокорона меҳнат қиламиз.

И. ФЛЕЙШМАХЕР,
шаҳар «Тез ёрдам» касалхонасининг бош врачи.

ШИФОКОРЛАРГА ҚУЛАЙЛИКЛАР

● ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИК МАНФААТИ
● ОЛТИ ОЙ МОБАЙНИДА ТУРАРЖОЙ КАЛИТИ ҚЎЛИНГИЗДА

Қаерда меҳнаткашлар учун барча шарт-шароитлар яратилган бўлса, шу ерда иш унумдорлиги янада самарали бўлади.

Шунинг учун ҳам медицина ходимлари шаҳар касаба союз комитети касалхоналарида хизматни илмий ташкил этиш, врачлар малакасини ошириш, уларнинг турмуш, маданий-маиший шароитларини янада яхшилаш масаласига жиддий эътибор бермоқда.

Шуни қониқиш билан таъкидлаш лозимки, бизда уй-жой муаммоси тўла ҳал қилинган. Область соғлиқни сақлаш бўлими йўлланмаси билан келган ёш врачлар ва медицина ҳамшираларига олти ой мобайнида квартира берилади. Малака оширишга келган интерн шифокорлар учун эса шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг барча қулайликларга эга бўлган ётоқхонаси мавжуд.

Хизматчиларимизнинг гўшт, сут, тухум каби чорвачилик маҳсулотларига бўлган талабини янада қондириш мақсадида областда биринчи бўлиб ёрдамчи хўжалик ташкил қилишга киришдик. Бугунги кунда кичик фермаларимизда 35 бош қўй ва эчки, 10 бош йирик шохли қорамол, 160 бош чўчқа, шунингдек, қуён, товуқлар парвариш қилиняпти. Ўтган йили медицина ходимларига беш тоннадан ортиқроқ гўшт сотилди. 1982 йил охирига бориб қўй ва эчкилар сони 50 бошга, йирик шохли қорамоллар 20 тага, чўчқалар эса 500 тага етказилади.

Қатор шифохоналарда қиш-ки мавсумда беморлар ва шифокорларни сабзавот, кўкатлар билан таъминлаш учун теплицалар қурганмиз.

Бу тадбирларнинг ҳаммаси медицина ходимларининг юксак кайфият билан ишлашига асос яратмоқда.

А. СОИПОВ,
медицина ходимлари шаҳар касаба союз комитетининг раиси.

ОТАЛИҚ ТАШКИЛОТЛАРИ ЁРДАМИДА

● 190 ЎРИНЛИ ШИФОХОНА БОЛАЛАР ХИЗМАТИДА
● ҲАР ҲАФТАДА СОҒЛОМЛАШТИРИШ КУНЛАРИ
● САНАТОРИЙЛАР БАҒРИНИ ОЧАДИ

Шаҳримизда 190 ўринли бирлашган болалар шифохонаси ишлаб турибди. Ундаги терапия, кардиология, неврология бўлимлари малакали шифокорлар билан тўла таъминланган.

Касалхонада яратилган қулайликларни бирма-бир санаб бериш қийин. Энг замонавий медицина техникаси, турли аппаратлар хасталикни тезда аниқлаб, даволаш жараёнини жадаллаштиришга ёрдам бермоқда. Шуни айтиш керакки, шифохонамиз моддий техника базасини мустаҳкамлашда бизга оталиқ ташкилотларининг ёрдами қўл келмоқда. Хусусан, Ангрен кўмир разрези, руда бошқармаси, «Резинотехника» заводи, «Узбекшахтострой» тресги коллективларининг ҳиссаси, айниқса салмоқлидир.

Фарзандларимиз саломатлиги ҳақида гап борар экан, йилдан-йилга спорт соғломлаштириш лагерлари, профилакторий-санаторийлар, поликлиникалар сони кўпайиб бораётганини мамнунлик билан қайд қилмоқчиман.

Ҳозирги пайтда Ангренда болаларда бод касаллигини даволаш, неврология хасталиклари бўйича санаторийлар ишлаб турибди. Болалар саломатлигини мустаҳкамлашда шаҳар бўйича ўтказилаётган соғломлаштириш кунлари муҳим роль ўйнамоқда.

Келгусида шаҳримизда болалар даволаш муассасалари янада кўпаяди. Ҳар бир корхона қошида соғломлаштириш лагерлари бўлишига эришамиз. 500 ўринли бирлашган болалар касалхонасининг янги биноси шунингдек, юрак, ўпка касалликларини даволовчи санаторийлар қурилади.

Д. БОТИРОВА,
шаҳар бирлашган болалар касалхонаси бош врачи.

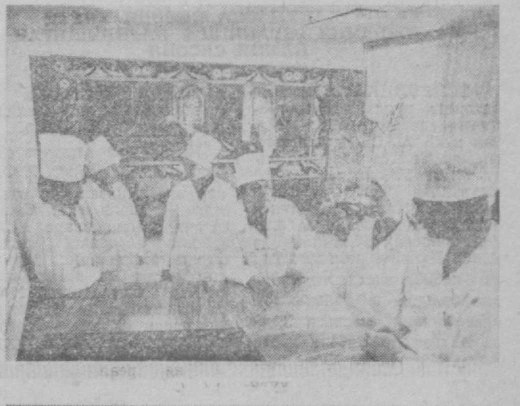

Суратларда: (юқоридан пастга) юқумли касалликлар клиникаси бош врачи Т. Мусабоев (ўртада) ўз шогирдлари билан суҳбатлашмоқда. Шаҳар «тез ёрдам» касалхонаси коллективи консилиумдан сўнг.

ЗАМОН ТАЛАБИГА ЯРАША

Ангрен медицина муассасаларининг бугунги равнақи, эртанги истиқболи ҳақида фикр юритишдан аввал шаҳар қурила бошлаган урушдан кейинги йилларда соғлиқни сақлаш қай даражада эканлиги ҳақида бироз тўхталмоқчимиз.

1947 йилда лойтомли, пастқамгина бир неча хоналарда «Ангренстрой» трестига қарашли шифохона ва поликлиника биноси қурилган эди. Бу ерга шаҳар атрофида қидирув ишларини олиб бораётган геологлар, олимлар, ишчилар, қўшни қишлоқларнинг меҳнаткашлари мурожаат қилиб туришарди.

Йиллар ўтди. Республика Соғлиқни сақлаш министрлиги, шаҳар партия, совет ташкилотлари бу ерда медицина шохобчалари қурилишига жиддий эътибор бера бошладилар. Тез орада «Ангренстрой» трести шифохонаси 125 ўринли бир қаватли чароғонгина бинога кўчиб ўтди. Кейинчалик қурувчилар билан бир сафда врачлар ва ўрта медицина ходимларидан ташкил топган отрядлар ҳам даволаш муассасалари қурилишига жалб этилди. Шаҳарда шаклланаётган корхоналар коллективлари шанбаликлар уюштириб, қурилиш ишларини жадаллаштирдилар. Шу тариқа туғруқхона, посёлка поликлиникаси муддатидан анча олдин фойдаланишга топширилди.

Ангреннинг бугунги қунига қараб, завқланасан киши. Бири-биридан гўзал бинолардан иборат кварталлар, ёдгорликлар ансамбли, равон кўчалар, сокин хиёбонлар уйғунлашиб, шаҳарга ажиб кўрк бағишлаган. Шундай масканлар орасида иш услуби, моддий базаси биргина областимизда эмас, балки республикамизда ҳам тажриба мактаби бўлиб қолган даволаш муассасалари алоҳида ўрин тутади. Уларнинг ҳар бири беморларга хизмат кўрсатишнинг қулайлаштирилганлиги билан эътиборга лойиқ. Шифохоналарда койкалар сони ҳам ортиб бормоқда. Хусусан, 1981 йилда улар сони 1615 тадан ошиб кетди. Аҳоли сонига олиб ҳисоблаганда бу иттифоқ миқёсида кўрсаткичдан ҳам анча юқоридир.

Шаҳарда тез медицина ёрдами кўрсатиш борасида ҳам мақтовга сазовор ишлар қилиняпти. Ҳар куни турли ихтисосликдаги врачлардан иборат 10 та бригада бу хизмат бўйича навбатчилик қилади. Бемор чақирувига етиб бориш муддати 1980 йилдагидан икки баравар қисқарди.

Худди шундай ташкилотчилик ва оперативликни касалхоналарда ташкил этилган тезлик билан хирургия ёрдами кўрсатиш бўлимлари мисолида ҳам кўриш мумкин. Бахтсиз ҳодисалар натижасида жароҳатланган ёки зудлик билан операция қилиниши лозим бўлган касаллар учун ҳамиша жой тайёр.

Шаҳар поликлиникалари хизмати ҳақида алоҳида меҳр билан сўзлагинг келади, киши. Профилактик тадбирларнинг ўз вақтида олиб борилиши натижасида ўтган беш йилликда юқумли ичак касалликлари 13 процент, сариқ касаллиги 18 процентга камайди.

Инсон саломатлиги ҳақида ғамхўрликнинг ёрқин намунасини шаҳар ишлаб чиқариш корхоналарига қарашли санаторий ва профилакторийларда ҳам кўриш мумкин. Уларда физиотерапия хизматининг 30 дан ортиқ тури мавжуд. Турли ванналар, минерал сувлар, игна билан даволаш каби муолажалар — ишчиларнинг батамом шифо топиб кетишлари, самарали меҳнатларини давом эттиришларига имкон яратмоқда. Ангренда аҳолини дори-дармонлар билан таъминлаш борасидаги тажриба ҳам ўрганишга лойиқдир. Барча дорихоналарда беморлар талаб ва эҳтиёжлари ўрганиб борилади. Улуғ Ватан уруши ва меҳнат инвалидларига бепул дорилар уйларига элтиб берилади. Бир ёшгача бўлган гўдаклар эса врач кўрсатмасига биноан бепул дори-дармон ва сут маҳсулотлари билан таъминланадилар.

Шаҳар соғлиқни сақлаш тармоғининг яна бир муҳим бўлаги — санитария-эпидемиология станцияси хизматидир. Бу меҳнатсевар коллектив атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, ишлаб чиқариш корхоналарининг гигиеник аҳволини яхшилаш, шифохоналар ва мактабгача тарбия муассасалари, умумий овқатланиш корхоналарининг озодалигини доим назорат қилиб борадилар. Бу ютуқлари учун улар «Юксак маданиятли коллектив» деган шарафли ном эгаси бўлдилар. Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг қарорига мувофиқ Ангрен шаҳар санэпидстанцияси «Тажриба ўрганиш мактаби» деб эълон қилинди. Давлат санитария назоратининг катта муваффақиятларини кейинги йилларда шаҳардаги болалар ўртасида ич терлама, кўкйўтал, полемиелит касалликларининг учрамаётганида ҳам кўриш мумкин.

Кишилар саломатлигини сақлаш борасида ангренлик шифокорлар амалга ошираётган ишлар бугунги кунда республикамизга, иттифоқимизга машҳур бўлиб бормоқда. Уларнинг медицина хизматини бу даражада юқорига кўтара билиш маҳорати областимизнинг бошқа шаҳарлари ва районлари учун ҳам кенг ёйса, оммалаштирса арзийдиган ташаббус, ҳақиқий тажриба мактабидир. Зероки биз бир областда яшаймиз. Шароитимиз ҳам, эътибор ҳам ҳаммамизга бир хил. Шундай экан, гап астойдил ҳаракатда, инсон саломатлиги йўлида сидқидилдан интилиш ва уюшқоқлик билан ишлашдан бошқа ҳеч нарса эмас.

Ангренда соғлиқни сақлашнинг бугунги ривожи бунга яққол мисол бўла олади.

А. НОСИРОВА,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

МАМНУНМИЗ

ҲАР куни ишдан кейин махсус автобусларда сўлим масканга жойлашган корхонамиз профилакторийси томон йўл оламиз. У ерда хордиқ чиқариб тамадди қилганимиздан сўнг кундалик муолажалар бошланиб кетади.

Игна усулида даволаш, турли ванналар, дори-дармонлар, электрон физиотерапик аппаратлар — буларнинг бариси биз ишчиларнинг саломатлигимизни мустаҳкамлашга хизмат қилмоқда. Кечқурунлари уюштирилаётган турли ўйин-кулги кечалари руҳимизни тетиклаштиради. Эрталаб эса яна хушкайфият ва бардамлик билан ишга отланамиз.

Санаторий-профилакторийда ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ҳам дам олиш мумкин. Илғор ишчилар ва меҳнат ветеранларига йўлланмалар бепул берилянти. Бу ерда дам олувчилар даволовчи врачлар Н. Ғуломова, Т. Храмова ва барча дилкаш ҳамшираларнинг хизматларидан қувончлари чексиз.

Г. ТЕМНИИ,
В. ТЕМНАЯ,
А. САВЧЕНКО,
«Узбекшахтстрой» трести ишчилари.

Суратларда: (чапда) шаҳар шифохоналаридан бирининг умумий кўриниши. (Ўнгда) Ангрен шаҳрининг тажрибали врачларидан бир группаси.

А. Абалян фотолари.

ХАБИБ НУЪМОН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА

ОТАХОН

Ҳабиб Нуъмон дейилганда зуваласи пишиқ, зеҳни ўткир, дили пок заҳматкаш инсон кўз олдимизга келади. У ишчилар, зиёлиларни яхши кўрар, қишлоқ меҳнат аҳлига айниқса ихлосманд эди. Колхозчилар, совхоз ишчилари билан ҳамиша мулоқотда бўлар, бунёдкорларнинг нафақат ташқи қиёфаси, ички дунёсини ҳам яхши билар, жамики масалаларда тиллаша олар, ютуқларига қувониб, дардига дармон бўлишга интиларди. Бир сўз билан айтганда, қишлоқ кишилари билан ҳамиша бақамти эди.

Коммунистик партия даъватига ҳозиржавоблик, жойларда янгиликлар ва прогрессив усулларни пайқаш, шу хусусда одилона фикр юритиш у кишига хос фазилатлардир. Бугина эмас, Ҳабиб Нуъмон ўзини руҳан тетик тутар, қишлоқларда тез-тез бўлиб турар, колхоз-совхоз ишлаб чиқаришида юз бераётган катта ижобий ўзгаришлардан оқилона хулоса чиқариб, шу хулосаларни умумхалқ мулкига айлантиришни кўзлаб қалам тебратарди. Ўз табиатига кўра ўта мулойим бу инсон ҳеч қачон, ҳеч кимнинг дилига озор бермасди. Ҳамкасб дўстларининг руҳини кўтарар, қоқилганларга суянчиқ бўларди. Лўнда қилиб айтганда, меҳрибон устоз, оташқалб ёзувчи-журналист эди.

Ҳабиб ака деҳқонлар, хусусан пахтакорларни ўз сўзига ишонтира оларди. Унгача тинимсиз баҳслар, мунозаралар, муҳокамалар қиларди. Ёзган лавҳалари, репортажлари, очерклари ва қиссаларида лирик чекинишлар қилган эрса-да, амалий ишда, хусусан газетачиликда ҳеч қачон чекинмасди, фақат ҳужумкорлик мавқеида турарди. Чунки у кишининг мусаффо қалбида мустаҳкам ирода ва ғалабага бўлган комил ишонч мевали дарахт ҳомиласидек бўртиб турарди. Шу ўринда айрим лавҳалар келтириб ўтмоқчиман.

Олтмишинчи йилларнинг бошларида хоразмлик машҳур пахта устаси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Искандар Юсупов (ҳозир у Янгиариқ районидаги «Москва» колхозининг раиси) бригадаси бўйича гектаридан 60 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарди. Редакциянинг айрим ходимлари бунга ишонқирашмади. Шунда Ҳабиб ака самолётда Хоразмга учиб кетди. Олтмиш центнерлик ҳосил сирларини ипидан игнасигача ўрганиб келиб, ўша ишонқирамаган ўртоқларини лол қолдирди. Эндиликда республикамизда олтмиш центнерчилик ҳаракати кенг қулоч ёймоқда.

Ёки бошқа бир мисол: пахта йиғим-терими фаслида Сирдарё областининг Қўриқ совхозларидан бирига бордик. Таажжубки, чўлқувар бригада бошлиқларидан бири пайкалларга машина киритишга рўйхуш бермаяпти. Ҳабиб ака ўша бригадир билан узоқ суҳбатлашди, машина теримининг афзалликларини тушунтирди. Бригадир эса қайсарлик қиларди.

— Ҳозир ўжарлик қиляпсиз-у, — деди Ҳабиб ака, — вақти — соати келиб, машинани пайкалдан чиқарадиган бўлсаларинг, биқинимдан бостириб ўтинглар дейсиз. Ҳа, шундай кун келади. Ўшанда саломлашамиз сиз билан.

Кейинчалик бригададагина эмас, совхозда ҳам пахта терими комплекс механизация замирига кўчирилди. Ўша бригадир Тошкентга — редакцияга келиб, Ҳабиб акадан узр сўраганини худди кечагидек эслайман.

Тошкентлик донгдор сут соғувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мунаввар Исоқова фермасида бўлдик. Ҳабиб ака сут соғувчилар билан батафсил гаплашдида, ён дафтарига 5000 рақамини ёзиб қўйди, холос. Бошқа хўжаликка ўтдик. Дафтарга 2500 рақамини туширди-да, бошқа бирон оғиз сўз айтмади.

— Буни кўринг, — деди редакцияга қайтилгач, — Мунавварxон ўз касбининг пири, униси «кун ўтса бас»! деганлардан.

— Эҳтимол иккинчи сут соғувчининг, имконияти йўқдир, — эътироз билдирдим мен.

— Йўқ имкониятни бор қилиш керак, — хиёл жаҳли чиқди Ҳабиб аканинг, — чавандоз тўдага томошабин бўлиб эмас, улоқни тақимига олиш учун кириши керак. Сут соғувчи ҳам шундай.

Ўшанда Ҳабиб ака «сигирнинг сути елинида тўпланса ҳам емишидан келади» деган иборани ишлатди. Бу ибора кейинчалик «сигирнинг сути емишида» деб ишлатиладиган бўлди. Силос, сенаж ва маккажўхорининг кўпайтирилиши, фан-техника ютуқлари, илғор тажрибаларнинг ҳаётга дадил татбиқ этилиши нисбатан кам сут соғаётган соғувчиларнинг илғорларга етиб олишларига имконият яратди. Сут етиштириш механизация замирига кўчирилди. Тошкент области сут етиштиришда республикамизнинг байроқдори бўлиб қолди.

Ҳабиб Нуъмон таълимини олган журналистларнинг ажойиб звеноси етишиб чиқди. Улар орасида Шарофжон Убайдуллаев, Абдукарим Набихўжаев, Жўрабой Холқосимов, Ҳошимжон Абдусаматов, Ҳайдарали Иброҳимов ва бошқа истеъдодли, ҳормас-толмас қаламкашлар борки, устоз изидан бориб, ўз касб-корини улуғлаётган шогирдлар билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Ҳабиб ака деган эди: — ишлатилмаган ручканинг сиёҳи тўнгиб қолади. Шунга ўхшаш ижод қилмаган журналистнинг фикри ҳам ўтмаслашади. Замонамиз тинчлик замони, ҳаётимиз фаровон. Партиямиз ижодкор, халқимиз бунёдкор. Бир кунда ойлар, йилларга тенг ишлар қилиняпти. Ёзувчилар, журналистлар қаламига интиқ мавзулар кўп. Ёзиш керак, партиямиз, халқимизни улуғлаш керак. Ёзганда ҳам ҳамма ўқийдиган, узоқ вақт эсда қоладиган қилиб ёзиш керак. Ҳабиб Нуъмон шу ақидага амал қилди ва ёзди. Унинг Шоаҳмад ака Шораҳмедов билан ҳамкорликда ёзган «Ота» романи, ўз қаламига мансуб «Ёшликда берган кўнгил» қиссаси, очерклари, ҳикоялари халқимизнинг севимли китоби бўлиб қолди.

Ҳабиб Нуъмон ҳаёт бўлганида бугун етмиш ёшга тўларди. Афсуски у орамизда йўқ. Яхшилар ўлмайди. Ҳабиб Нуъмон ҳам халққа қолдирган мероси, гулшан ижодиёти, доно ўгитлари билан қалбларимизда ҳамиша абадий яшайди.

Маъруф НАЗАРОВ,
республикада хизмат кўрсатган маданият ходими.

ҲАМЗА ҲАКИМЗОДА НИЁЗИЙ ҲАЁТИ ВА ИЖОДИНИ ЎРГАНИШГА БАҒИШЛАНГАН ИЛМИЙ СЕССИЯ

ҲАМЗА ВА ЗАМОН

РЕСПУБЛИКАМИЗда ҳамзахонлик кунлари муваффақиятли давом этмоқда. Ўтган куни А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институтида Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи, республика Фанлар академияси Тарих, тилшунослик ва адабиётшунослик бўлими ҳамда А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институти ўзаро ҳамкорликда ўзбек-совет адабиётининг асосчиси Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ҳаёти ва ижодини ўрганишга бағишланган XX анъанавий илмий сессия ўтказдилар.

Йиғилишни кириш сўзи билан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги К. Яшин очди. Сўнгра сессия қатнашчилари Ҳамза адабий меросини тадқиқ этишга бағишланган бир қатор доклад ва илмий ахборотлар тингладилар. Хусусан, академик М. Нурмуҳамедовнинг «Ҳамза — адабий ҳамкорликнинг ташаббускори сифатида», Ўзбекистон ССР Фанлар академияси мухбир аъзоси М. Қўшжоновнинг «Ҳамзанинг драматурглик санъати», Ўзбекистон Фанлар академияси мухбир аъзоси Ю. Султоновнинг «Ҳамза — совет турмуш тарзининг тарғиботчиси», филология фанлари доктори Ҳ. Ёқубовнинг «Ҳамза — ўзбек социалистик реализм адабиётининг асосчиси», филология фанлари доктори Ҳ. Абдусаматовнинг «Ҳамза — сатирик», санъатшунослик кандидати Т. Ғофурбековнинг «Ҳамза ва 70-йиллар ўзбек музикаси», филология фанлари доктори С. Эркиновнинг «Ҳамзанинг «Мукаммал асарлар тўплами»ни нашрга тайёрлаш тажрибасидан», филология фанлари кандидати И. Мирзаевнинг «Ҳамза прозасида халқчиллик», филология фанлари кандидати М. Иброҳимовнинг «Ҳамзанинг шеърий пьесалари ва уларнинг жанр хусусиятлари» мавзуидаги докладлари ва филология фанлари кандидатлари Ғ. Мўминов, С. Ҳасанов, Т. Зуфаров, Ж. Жумабоеваларнинг шоир ҳаёти ва ижоди, адабий мероси ва архиви тадқиқотларига оид ахборотлари катта қизиқиш уйғотди.

Илмий сессия филология фанлари доктори, профессор Л. Қаюмовнинг «Ҳамза ва замон» мавзуидаги якунловчи доклади билан тугалланди.

Д. ҚОДИРОВА.

Чет эл хабарлари

Тинчлик йўлидаги эзгу ирода

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР касаба союзлари XVII съездида сўзлаган нутқи тўғрисида жаҳонда ғоят кенг кўламда фикр-мулоҳаза билдирилмоқда. Чет эл оммавий ахборот воситалари, таниқли сиёсий ва жамоат арбоблари нутқида баён этилган янги конкрет ва олисни кўзловчи таклифларни Совет Иттифоқи уруш хавфига барҳам бериш, қуролланиш пойгасини тўхтатиш, кескинлик юмшатилишини сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш, ҳарбий қаршима-қарши туриш даражасини пасайтириш тўғрисида, қуролсизланиш ҳақида оқилона аҳдлашувларга эришиш, барча давлатлар ўртасида тинч ҳамкорликни ривожлантириш борасида тинмай куч-ғайрат сарфлаётганлигининг ёрқин далили сифатида шарҳланмоқда.

Л. И. Брежневнинг нутқи деб ёзади Болгариянинг **«Работническо дело»** газетаси, Советлар мамлакатининг инсонпарварлиги, олижаноблигини, тинч келажакка ишончини ва ядро фалокатининг олдини олиш учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилишга тайёр эканлигини ёрқин намоён этади. Биз Совет Иттифоқининг самимий ва хайрихоҳлик руҳидаги янги ташаббусининг гувоҳи бўлиб турибмиз. Москвадан яна сулҳпарварлик овози янграмоқда. Қуролланиш пойгасини жиловлаш ва жаҳон уруши хавфининг олдини олиш борасида Совет Иттифоқининг янги тинчлик ташаббусларини жаҳон жамоатчилиги зўр қизиқиш билан маъқуллаб кутиб олди.

Польшанинг **«Трибуна люду»** газетаси қуйидагиларни таъкидлайди: Л. И. Брежневнинг нутқи совет касаба союзларининг кучига ишонч руҳи билан суғорилган. КПСС мамлакат ҳаётида касаба союзларининг ролини бундан буён ҳам кучайтиришга, уларнинг обрў-эътиборини оширишга ҳаракат қилаберади. СССР касаба союзлари съездининг минбаридан империалистларнинг дўқ-пўписа ва шантаж сиёсатига қарши қатъий айтилган сўзлар яна бир бор янгради.

БМТ Бош секретари Перес де Куэльяр Л. И. Брежнев олға сурган таклифларга юксак баҳо берди. Совет раҳбарининг қуроллар жойлаштирилишини тақиқлаш тўғрисидаги баёноти ўртача олисликка учириладиган ядро қуролларининг Европада тўпланиши билан боғлиқ жиддий проблемаларни ҳал этишга қўшилган муҳим ҳисса бўлади, деди БМТ Бош секретари номидан унинг расмий вакили.

Америкадаги Си-би-эс телекомпаниясининг фикрича, Совет Иттифоқи ўзининг янги тинчлик ташаббуслари билан ядро қуролларини чеклаш проблемасига амалий ёндошиш намунасини кўрсатишни истайди.

Американинг бошқа бир **Эн-би-си** телекомпанияси СССРнинг Европа қисмида ўртача олисликка учириладиган ядро қуролларининг жойлаштирилишини бир томонлама тартибда тақиқланиши муҳим аҳамиятга эга эканлигини қайд этади. Совет президентининг нутқида, деб илова қилади Эн-би-си, бошқа ташаббуслар ҳам баён этилган бўлиб, бу ташаббуслар умуман Совет Иттифоқи тинчлик учун авж олдириб юборган кураш кампаниясининг таркибий қисмидир.

Сенатор **Э. Кеннеди** Совет Иттифоқининг бир томонлама тартибда тақиқлашни жорий этганлигидан «қурол-яроғлар устидан янада кенг кўламда контрол ўрнатиш йўлида силжишга эришиш имконияти сифатида» фойдаланишга даъват қилди. «АҚШ Совет Иттифоқининг таклифидан юз ўгириб қўя олмасдан балки ядро уруши ёқасидан узоқроққа каттароқ қадамлар қўйиш учун интилиши керак».

Шу билан бирга АҚШ ва унинг яқин ҳарбий-сиёсий иттифоқчиларининг расмий доиралари Совет Иттифоқи янги тинчлик ташаббусларининг аҳамиятини дарҳол пасайтириб кўрсатишга, ишни гўё бу ташаббусларда ҳеч бир янгилик йўқ деб тасвирлашга уриниб кўрдилар. АҚШ президенти Р. Рейган Совет Иттифоқи бир томонлама тартибда тақиқлашни жорий этганлигини гўё бу «етарлича олисга ўтмайди»-ган иш деб худди шу руҳда кўрсатиб ўтишга ҳаракат қилди. Бу нарса шуни яна бир карра тасдиқлайдики, Американинг ҳозирги маъмурияти қуролланиш пойгасини жиловлашга интилмай, балки ядровий устунликка эришиш ва Ғарбий Европа иттифоқчиларини ўзининг ядро стратегияси тутқунларига айлантириш йўлидан бормоқда. **«Вашингтон пост»** газетаси Америка расмий шахсларининг бундай шошилинч ҳаракатини жаҳон жамоатчилиги Совет Иттифоқининг янги таклифларини кенг кўламда қўллаб-қувватлаётганлигидан ташвишланаётганлиги билан изоҳлайди.

Англия жамоалар палатасининг аъзоси лейборист **Ж. Лэмонд** Совет раҳбарларининг бир томонлама тартибда тақиқлашни жорий этиш тўғрисидаги қарорини ниҳоят муҳим қарор, деб атади. Л. И. Брежневнинг нутқи, деди у, Совет Иттифоқи янги уруш хавфининг олдини олиш учун тинимсиз курашишга астойдил азму қарор берганлигини тасдиқлади. АҚШ, Англия ва Ғарбдаги бошқа мамлакатларнинг ҳукуматлари Совет ташаббусларига зўр эътибор бериб, уларга ижобий жавоб қайтаришлари керак.

Ғарбий Германиянинг **«Вестдойче альгемайне»** газетаси уқтиради: Совет президентининг янги таклифларини ҳолис ниятли иш деб билиш керак, бундан кузатилган мақсад — ракета-ядро потенциалини кўпайтириш билан Женевадаги музокараларни чигаллаштирмасликдан иборатдир.

Ҳиндистоннинг **«Нэшнл геральд»** газетаси Совет Иттифоқининг янги тинчлик ташаббусларини «СССРнинг эзгу ният руҳидаги ижобий қадамлари, унинг тинчлик ишига содиқлигининг, ўзаро мақбул битимга эришиш мумкинлигига ишончининг далили» деб баҳо беради.

(ТАСС).

ДЎСТЛИК ТЎҒРИСИДАГИ ШАРТНОМАНИНГ 34 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНАДИ

СОФИЯ, 17 март. (ТАСС мухбири). «Дружба» агитпоездининг байрамонона безатилган состави БХРнинг кўплаб шаҳарлари ва қишлоқлари орқали ўтадиган маршрутга жўнаб кетди. Республикада бундай тадбир биринчи марта ўтказилмоқда. Бу тадбир Болгария — Совет дўстлиги умумхалқ комитети, совет фани ва маданияти уйининг ташаббуси билан уюштирилган бўлиб Болгария билан Совет Иттифоқи ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида имзоланган биринчи шартноманинг 34 йиллигига бағишланган.

Агитпоезд вагонларидан бирида кинозал бор. Унда икки қардош мамлакат ўртасидаги мутассил мустаҳкамланиб бораётган дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида ҳикоя қилувчи фильмлар намойиш этилади. Ғоят катта экспозиция СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига, Г. Димитров туғилган куннинг юз йиллигига ҳамда Болгария — Совет дўстлиги умумхалқ комитети тузилганлигининг чорак асрлик юбилейига бағишланган.

Агитпоезднинг турли шаҳарлар ва қишлоқларга қиладиган маршрути давомида Болгария ва Совет санъат арбобларининг ижодий учрашувлари ўтказилади.

В. БАБКИН.

ПБИП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИНИНГ МАЖЛИСИ

ВАРШАВА, 17 март. (ТАСС). Бу ерда ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлиси бўлиб ўтди. Сиёсий бюро шу йил сентябрь ойида Польша ишчилар ҳаракати 100 йиллигини байрам қилишнинг сиёсий ва ташкилий йўналишларини маъқуллади.

ПАП агентлигининг хабар беришича, Сиёсий бюро ПБИП бу юбилейга катта аҳамият беришини, чунки партия Польша ишчилар ҳаракати тарихининг ва муваффақиятларининг вориси эканлигини айтди. 100 йиллик байрам ишчилар ҳаракатининг поляк халқи ва давлати тарихига қўшган катта ижобий ҳиссасига тўла ва ҳаққоний баҳо беришни талаб қилади. Ҳозирги вақтда партиянинг кучи ва жипслигини тиклаш учун ишчилар ҳаракатининг синфий, маркача-ленинча анъаналаридан ва муваффақиятларидан фойдаланиш зарурлиги уқтириб ўтилди.

ПЕНТАГОН оммавий қирғин қуролларининг тобора янги турларини ишлаб чиқариш бўйича йирик-йирик буюртмаларни ўз буюртмачиларига бўлиб бермоқда. Шу тариқа Рейган маъмурияти авж олдираётган қуролланиш пойгаси АҚШ ҳарбий-саноат комплекси учун миллиардлаб доллар фойда келтирмоқда [газеталардан].

Америка катта бизнесининг корчалонлари сира ҳафа эмас.

«Хорицонт» [ГДР] ҳафталигидан олинган карикатура.
ТАСС фотохроникаси.

ХУШХАБАРЛАР

ГАЗЕТА БЕЗАГИГА ДИПЛОМЛАР

Ўзбекистон ССР нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси Давлат комитети, полиграфия, нашриёт ва китоб савдоси Ўзбекистон республика илмий-техника жамияти правлениеси ва маданият ходимлари касаба союзлари республика комитети нашрларни бадиий жиҳатдан безаш ва полиграфия ижроси бўйича ўтказилган республика конкурсига якун ясадилар.

Конкурс якунига биноан «Ташкентская правда» газетаси биринчи даражали, «Тошкент ҳақиқати» газетаси эса иккинчи даражали дипломлар билан тақдирландилар.

САМОЛЁТСОЗЛАР ҲУЗУРИДА

Навоий номидаги Ўзбекистон ССР академик давлат Катта театри балетининг ёш солистлари В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси меҳнаткашлари ҳузурида классик асарлар, замонавий рақслардан тузилган концерт программасини кўрсатдилар. Ижрочилар самолётсозларнинг маданият саройида томошабинларга давлат академик Катта балет театрининг янги постановкалари тўғрисида гапириб бердилар, ижодий режаларини ўртоқлашдилар.

Саҳна усталари мана шундай санъат кечаларини мунтазам равишда ўтказиб туришга қарор қилишди — бундай кечалар Тошкентдаги кўплаб корхоналарнинг маданият саройларида, ишчилар клубларида ўтказилади.

(ЎзТАГ).

МАКТАБДА ЛИНГАФОН

«Ўқувчиларнинг камида 75 процентининг ўқув йилини «4» ва «5» баҳолар билан якунлашига эришамиз!» Янгийўл районидаги 42-«Шарқ юлдузи» ўрта мактаб педагогик коллективининг 1981—1982 ўқув йилидаги шиори ана шундай.

Мактабнинг Йигитали Жамолиддинов, Роза Юнусова, Зайнаб Маликова, Эркин Бўронбоев ва Зоҳира Жўраева сингари тажрибали педагоглари ўқувчиларга пухта билим беришда ўрнак кўрсатишмоқда.

Дарсларни фан кабинетларида олиб бораётган педагоглар яқинда яна бир қулайликка эга бўлдилар. Рус тили ва адабиёти кабинетида 24 ўқувчига мўлжалланган лингафон ўрнатилди. Бу ўқувчиларнинг улуғ рус тилини янада мукаммал ўрганишларига катта ёрдам беради.

Х. МИРЗАЕВ.

СПОРТ

ХАЛҚАРО ЎЙИНЛАР

● «Пахтакор» стадионида УЕФА кубоги учун ўсмирлар ўртасида СССР ва Югославия терма командалари ўртасида чорак финал учрашуви бўлди. Совет футболчиларининг тўла устунлигида ўтган бу матч 2:0 ҳисобида тугади.

Ўтган куни Европа чемпионлари кубоги ва кубок эгалари кубоги учун навбатдаги босқич ўйинлари бўлиб ўтди. Тбилиси динамочилари уз майдонларида Варшаванинг «Легия» клубини қабул қилиб, 1:0 ҳисобида устун келишди ва ярим финалга йўлланма олишди. Чемпионлар кубоги баҳсида қатнашаётган Киев динамочилари эса сафарда Англиянинг «Астон Вилла» клубига 0:2 ҳисобида ютқазиб, мусобақадан чиқиб кетдилар.

СССР ҚИШКИ СПАРТАКИАДАСИДА

● Ўзбекистон спортчилари Красноярск шаҳрида ниҳоясига етган СССР халқлари V қишки спартакиадасида программанинг уч тури бўйича қатнашдилар. Фигурали учувчиларимиз уз группаларида биринчи ўринни олишга муваффақ бўлишди. Марина Никитюк билан Рашид Кадиркаевлар бронза медаллари билан тақдирландилар. Тоғ чанғичиларимиз эса команда ҳисобида тўртинчи ўринни эгаллашди.

ОЛИЙ ЛИГАДА ҚОЛИШ УЧУН

● Қарағанда шаҳрида олий лига баҳсларида 7—12 ўринларда қолган ва биринчи лигада 1—6 ўринларни эгаллаган командалар ўртасида ўтиш ўйинлари давом этмоқда.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

Реклама ва эълонлар

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

21 МАРТ СОАТ 19.00да

М. Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси

«ХАНДА» АНСАМБЛИНИНГ «ЁЛҒОНДАН ЁВҒОН ЯХШИ»

ЭСТРАДА ТОМОШАЛАРИ

(2 бўлимдан иборат)

Сценарий муаллифи — АББОС МУҲИДДИН.

Қатнашадилар: Шерқўзи ҒОЗИЕВ, Зуҳра ҒОЗИЕВА, Нозла НУРМУҲАММЕДОВА, Санобар РАҲИМОВА, Розия НАЗАРОВА, Шарофат ЙЎЛДОШЕВА, Аъзам ҒОЗИЕВ, Усар ЮСУПОВ, Анбар ЙЎЛДОШЕВ.

Программани — МАМАСОЛИ ХОЛМАТОВ ва ЗАЙНИДДИН ОМОНОВ олиб борадилар.

«ХАНДА» ансамблининг бадиий раҳбари — ШЕРҚЎЗИ ҒОЗИЕВ.

Музика раҳбари — РУСТАМ МАМАТМУРОДОВ.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

СССР биринчилиги учун «А» классининг биринчи лигасидаги командалар ўртасида

ХОККЕЙ

20—21 МАРТДА

«ТОРПЕДО» (Усть Каменогорск) — «БИНОКОР» (Тошкент).

24—25 МАРТДА

СКА (Новосибирск) — «БИНОКОР» (Тошкент).

Учрашувлар шанба ва якшанба кунлари соат 17.00 да, бошқа кунлари эса соат 18.30 да бошланади.

Билетлар Марказий «Юбилей» спорт зали кассаларида сотилмоқда.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

235-РАДИОТЕХНИКА ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юртига 8—10 синфни битирган касб эгаллаш ва ўрта маълумот олиш истагини билдирган йигит ва қизларни қуйидаги мутахассисликлар бўйича ўқишга қабул қилади: РАДИОАППАРАТУРАЛАРИ ПРИБОРЛАРИ МОНТАЖЧИСИ, УНИВЕРСАЛЬ-ТОКАРЬ (8—10 синф маълумотидагилар); РАДИОАППАРАТУРАЛАРИНИ РЕГУЛИРОВКА ҚИЛУВЧИЛАР, ГАЛЬВАНИК, МЕХАНИКА-ЙИҒУВ ИШЛАРИ СЛЕСАРИ, АСБОБСОЗ-СЛЕСАРЬ, ФРЕЗЕРЧИ (8 синф маълумотлилар).

Ўқиш муддати — 3 йил.

Ўқувчилар давлат таъминотида бўладилар, билим юртини битиргач диплом оладилар. Ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳаққининг 33 процентини мукофот тариқасида оладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ўқув юртларига имтиҳонларсиз кириш учун йўлланма оладилар.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади: ариза, автобиография, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, медицина справкаси (286-формали), 8 та фотосурат (3х4 см. ҳажмида).

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, 12-алоқа бўлими, 2-Спутник массиви, 64-«а» уй (40, 58, 75-автобуслар; 19-троллейбуснинг «2-квартал» бекати). Телефон 57-64-57.

Телевидение

19 МАРТ

МТ-I 9.00 — Время. 9.50 Мультфильм. 10.00 — Концерт 10.30 — Баландлик. Бадиий фильм. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.15 — Суоми мамлакатининг оҳанглари. 16.45 — Рус тили. 17.15 — Москва комсомолининг ишлари. 17.45 — Буратино кўргазмаси. 18.15 — Ҳужжатли фильм. 19.15—Дунё воқеалари. 19.30 — СССР касаба союзлари XVII съезди чет эллик меҳмонлари ҳикоя қиладилар. 19.50 — Концерт. 20.15 — Телевизион бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.00— СССР касаба союзлари XVII съезди делегатлари ва меҳмонлари учун концерт. 24.00 — Дунё воқеалари.

МТ—II 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Астрономия. 10.05 ва 12.05 — Инглиз тили. 10.35 ва 11.35—География. 11.05—Умумий биология. 12.35 ва 13.35— Тарих. 13.05 — Концерт. 14.05 Сен қонунни биласанми? 14.50 — Ўқитувчи экрани. Табиатшунослик. 15.10 — В. В. Маяковский. «Жуда соз!» 16.10 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.50 — Мария Биешу билан учрашув. 19.50 — Адабий ўқиш. 20.30— «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!» 20.45 — Концерт. 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — «Торпедо».

ЎзТВ—I. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — «Ёшлик». 19.00 — Ўн биринчи беш йилликда геология. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари VII Халқаро Тошкент кинофестивали олдидан. 20.30— Ахборот. 20.50 — Чет эл эстрадаси артистларининг концерти. 21.30 — Время. 22.00— Дунё воқеалари. 22.30 — Тўйлар муборак. Бадиий фильм. 23.30 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 18.15 — Ўқитувчилар учун консультация. 18.45 Абитуриентлар учун. Физика. 19.45 — Телефильм. 20.00— Янгиликлар. 20.20 — Она тили. 20.50 — Телефильм. 21.00 — Халқ хизматида. 21.30 — МТ-II.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/III да **Нодирабегим**, 20/III да **Қиёмат қарз**, 21/III да **Оқ танлилар** (11, 15.00), **Гурунг** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19/III да **Хизматингизга тайёрмиз**, 20/III да **Ишонмасанг, ўламан**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 19/III да **Сокин тонглар**, 20/III да **Баланд дорга осилма**, 21/III да **Отасининг қизи**.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **РСФСРда ва Шимолий Осетия АССРда хизмат кўрсатган артист** ЭМИЛЬ КИО **раҳбарлигидаги** ИЛЛЮЗИОН АТТРАКЦИОНИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари—335885, 325747, 337916 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048; 325354 партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги— 325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир—325894.

Р. 01858. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ ордени босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. А. 1565. 14